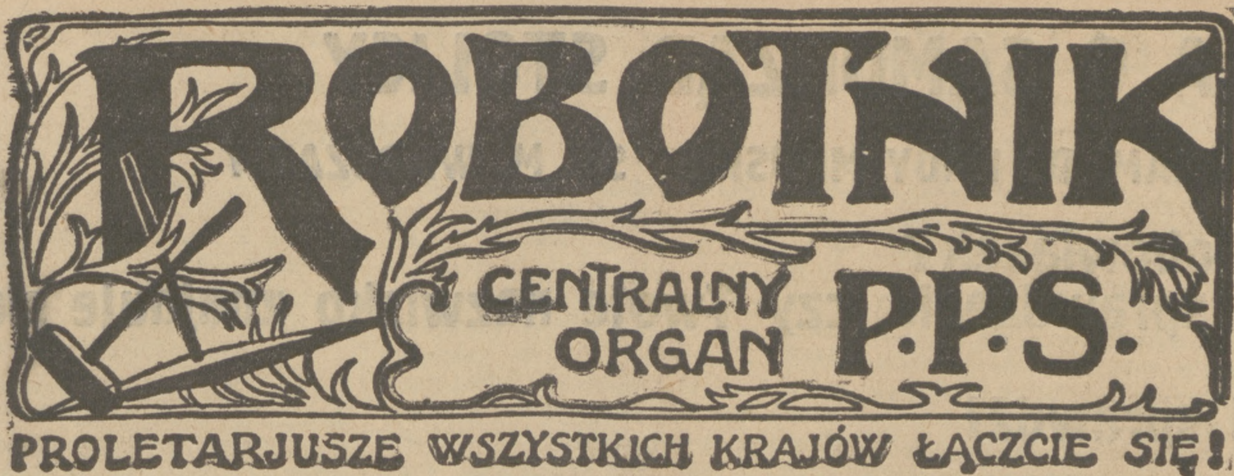
№ 123 (3323). Warszawa, PIĄTEK 6 Maja 1927 r. Rok XXXIII.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIANSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Administracja — tel. 120-13.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY.

DEMOKRATYCZNY SAMORZĄD — TO PODSTAWA DEMOKRACJI.

W dniu 8 maja — wybory do Rad Miejskich w Radomiu i w Ostrowcu!
W dniu 22 maja — wybory do Rady Miejskiej w Warszawie!

DO WALKI:

O tanie mieszkania, o rozbudowę miast, o opiekę nad matką i dzieckiem, o kulturę w mieście!

DO WALKI:

Przeciwko bezrobociu, przeciwko niesprawiedliwym podatkom! Robotnicy! Pracownicy! Głosujcie wszyscy na listy P. P. S. i Klasowych Związków zawodowych!

PO ROKU

Kierownictwo partyjne postanowiło zwołać Radę Naczelną na dzień 29 maja. Dwanaście miesięcy upłynęło od chwili przewrotu. Nadszedł czas, gdy obowiązek nakazuje dokonać rachunku sumienia, zdać sobie sprawę z nabytych doświadczeń i wyciągnąć z nich wnioski. Te zadania stoją przed „majową" Radą Naczelną.

Istnieje w stosunkach społecznych pewien — powiedziałbym — dogmat: obóz, który tylko się broni trwa tylko w **defensywie**, — prędzej czy później musi tracić siły, musi wpaść w stan **bierności**. Zwycięstwo należy prawie zawsze do tych, co **atakują**; ofensywa tworzy rozmach i energję, budzi wiarę we własną moc, druzgocze wątpliwości i chwiejność.

Ale ofensywa **przedwczesna** kończy się klęską. Dlatego właśnie kierownictwo P. P. S. z całą świadomością skierowało pracę partyjną w miesiącach ubiegłych na konsolidację wewnętrzną ruchu, na rozszerzenie zakresu naszych oddziaływań; trzeba było pozwolić, by proces głębokiego rozczarowania, wywołanego przez „rewolucję bez konsekwencji rewolucyjnych", zatracił charakter odruchów uczuciowych, a przeobraził się w spokojne,—męskie myślenie; trzeba było pozwolić — z drugiej strony, — by niejasne tendencje rządów pomajowych uległy poniekąd krystalizacji, nabrały form określonych, ścisłych.

Natrafiliśmy na trudność ogromną w postaci **tajemnicy**, jaka otaczała i otacza dotąd politykę Rządu, w szczególności zaś zamiary i plany samego marsz. Piłsudskiego. O ile koła, uważające siebie za „piłsudczyków', napełniały Polskę wielkim hałasem najsprzeczniejszych haseł, „koncepcji", wybuchów to w takim, to we wręcz odwrotnym znowu kierunku, — o tyle szef władzy państwowej unikał wyraźnie wszelkich oświadczeń publicznych.

Rada Naczelna oprze swoje decyzje i wnioski o materjał przedmiotowy **faktów i czynów**, o spokojną, rzeczową ocenę ogólnej sytuacji politycznej i gospodarczej.

Rok temu załamała się ostatnia **koalicja**, w której socjalizm polski uczestniczył. Załamała się na tle programu gospodarczego przedewszystkiem, ale również i z powodów polityki wewnętrznej, w szczególności **narodowościowej**. Wraz z upadkiem Rządu p. Al Skrzyńskiego klasa robotnicza odeszła od **bezpośredniej odpowiedzialności** za politykę Państwa. W dniach przewrotu robotnicy walczyli w przeświadczeniu, że odpowiedzialność ta zostanie znacznie powiększona, bo powiększony będzie znacznie udział proletarjatu i demokracji włościańskiej w kierowaniu władzą państwową Rzeczypospolitej. Nadzieje i oczekiwania zawiodły. Trzeba powiedzieć z całą szczerością, że wpływ klasy robotniczej na praktyczną, codzienną politykę państwową — nie wpływ posłów czy senatorów, jeno właśnie **wpływ ruchu robotniczego, jako takiego**, został pomniejszony bardzo poważnie. Wynikły stąd skutki o znaczeniu ogromnym w dziedzinie życia praktycznego, wynikły także przemiany w zbiorowej psychice robotniczej, czego jednym z objawów chorobliwych jest pewien wzrost w niektórych ośrodkach **komunizmu**, a wzrost ten byłby przecie bez porównania potężniejszy, gdyby zabrakło przeciwdziałania propagandy socjalistycznej.

Wybiła tedy godzina rachunku sumienia. Manifest pierwszo-majowy C. K. W. wskazał cele nasze w zakresie polityki zagranicznej, gospodarczej i wewnętrznej. Rada Naczelna oceni stosunek do tych celów dzisiejszej rzeczywistości polskiej. Polską, tak samo, jak każdym innym krajem Europy powojennej, nikt rządzić nie potrafi czas dłuższy **przeciwko klasie robotniczej**, a nawet **bez klasy robotniczej**.

Mieczysław Niedziałkowski.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA EKONOMICZNA

OTWARCIE KONFERENCJI

Genewa, 5.5 (A. W.). Dziś rozpoczęły się obrady międzynarodowej konferencji ekonomicznej, pod przewodnictwem belgijskiego premjera i ministra skarbu, Theunisa. W otwarciu konferencji uczestniczyli przedstawiciele 47 państw, oraz szereg ważnych urzędników Ligi Narodów, w tem dyrektor międzynarodowego biura pracy, Thomas. Przewodniczący minister Theunis wygłosił dłuższe przemówienie, wyjaśniając, iż zadaniem konferencji jest omówienie w głównych zarysach sytuacji gospodarczej we wszystkich państwach, celem wyjaśnienia najważniejszych problematów gospodarczych. Prof. Cassel poruszył kwestję monopolów. Hr. Bonin Longaro wskazuje, że dobrobyt każdego narodu jest w wielkiej mierze zależny od dobrobytu jego sąsiadów.

Delegat polski, minister Gliwic, w dłuższem, z wielką uwagą wysłuchanem przemówieniu, omówił skutki wojny dla Polski. Obecnie Polska stara się zracjonalizować produkcję i wzmódz swą zdolność nabywczą. Największą trudnością w jednolitem uregulowaniu stosunków w Europie jest to, że wszystkie kraje tak przemysłowe, jak i rolnicze uprawiają politykę wysokich ceł, co w wysokim stopniu utrudnia handel z zagranicą. Ogromnie szkodliwe są również utrudnienia emigracyjne, minister Gliwic apeluje do St. Zjednoczonych, aby ułatwiły porozumienie między państwami emigracyjnemi i imigracyjnemi.

POSIEDZENIE PLENARNE

Genewa, 5 maja. (AW). Na dzisiejszem przedpołudniowem posiedzeniu plenarnem konferencji ekonomicznej pierwszym mówcą był b. komisarz finansowy dla Austrji, Zimmermann, który wypowiedział się w dłuższym referacie za możliwie jaknajwiększem rozszerzeniem produkcji oraz zwiększeniem pojemności rynków europejskich. Rozdarcie Europy, sprawione przez wojnę, musi być naprawione za pomocą porozumienia i współpracy gospodarczej. Zimmermann wypowiedział się za porozumieniem środkowo - europejskiem, koniecznem dla sanacji całej Europy.

Następny mówca, Niemiec von Siemens, podniósł, że najważniejszem zagadnieniem jest wzmożenie siły kupna danego państwa i zwiększenie produkcji ogólnej. Głównym problemem jest kwestja bezrobocia, co do zwalczania którego istnieją różne metody. Niemcy są zdania, że **najlepsza droga wiedzie przez podwyżkę płac robotniczych, albowiem to wzmaga siłę kupna robotnika**. Przechodząc do międzynarodowego porozumienia między pokrewnemi gałęziami przemysłu, Siemens wyraził pogląd, iż porozumienie takie byłoby wówczas możliwe, gdyby równocześnie zaistniało wzajemne porozumienie narodów

Genewa, 5 maja. (AW). Dzisiejsze posiedzenie oczekiwane było z wielkiem naprężeniem, ze względu na udział delegacji sowieckiej. **Żywo komentowano protest delegacji sowieckiej, zgłoszony u sekretarza generalnego Ligi Narodów, Drummonda, z powodu zarządzeń szwajcarskich władz policyjnych, przekraczających, zdaniem delegacji sowieckiej, granice ostrożności. Szczególnie protestowali Rosjanie przeciw kontroli telefonów. Sir Erick Drummond obiecał załagodzić konflikt, wobec czego przypuszczalnie zarządzenia te będą cofnięte. W razie niespełnienia życzeń, delegacja sowiecka grozi odjazdem.**

Punktualnie o godz. 10 m. 15 delegaci sowieccy przybyli na salę obrad.

KAGANCOWY PROJEKT USTAWY O TRADE UNIONACH

Londyn, 5 maja. (PAT.). **Dziś wieczorem odbędzie się w Izbie Gmin dalszy ciąg dyskusji, w drugiem czytaniu, nad projektem ustawy o Trade Unionach. W kołach Izby Gmin spodziewają się, że za billem opowie się około 200 deputowanych. Głosy liberałów podzielą się, i jak się zdaje, w mniejszości tylko oddane zostaną za projektem ustawy. Większość liberałów głosować będzie łącznie z Labour Party przeciwko billowi. Dziś wieczorem przemawiać będą w sprawie projektu ustawy: Lloyd George, Philip Snowden i J. H. Thomas.**

RZĄDY GWAŁTU I REPRESJI NA LITWIE

REWIZJE I KONFISKATY

Kowno, 5.5 (A. W.). Represje rządu wobec wszelkich przejawów opozycji ze strony czynników politycznych kraju trwają w dalszym ciągu.

W dniu 1 i 2 maja policja dokonała rewizji i konfiskat archiwum socjal - rewolucjonistów litewskich. Skonstatowano, na podstawie uzyskanych z archiwum papierów, iż przywódca S. R. Litwy, Serbenta, posiada swą centralę organizacyjną w Tylży, pozostając w kontakcie z MOPR'em i innemi organizacjami komunistycznemi w Berlinie.

WYROKI SĄDU WOJENNEGO

Kowno, 5.5 (A. W.). Sąd wojenny wydał dziś wyrok w sprawie szeregu osób oskarżonych o działalność przeciw ustrojowi i rządowi. Główny oskarżony Jan Kauneckas skazany został na 20 lat więzienia, Jerzy Zunas na 8 lat ciężkiego więzienia, Franciszek Daunakas i Wasyl Hersztow — na 6 lat ciężkiego więzienia każdy, Władysław Barszakas na 6 lat więzienia. Prócz tego skazano na szereg lat więzienia 10 innych oskarżonych.

NA MARGINESIE

Są książki, w których **marginesy** zajmują więcej miejsca, niż wiersze zadrukowane. Do takiej książki właśnie podobne jest „**pomajowe**" **życie polskie**. Na **marginesie** realnego układu sił społecznych i politycznych Polski usadowił się nasz domorosły **monarchizm**, nasz „obóz" idei dynastycznej, pozbawiony akurat dynastji i kandydata do jej utworzenia. Usadowił się i nabrał tupetu, gdy poprzez przedpokoje niektórych adjutantur doszło do „epokowego" Nieświeża.

Monarchizm polski można podzielić na dwa odłamy, ściślej mówiąc posiada on dwa oblicza: jedno **„ideologiczne"** — to **„Słowo"** wileńskie, drugie, pełne najbardziej brutalnej, rozpaczliwie nieszczerej, a jednocześnie rozbrajająco głupawej **demagogji** — to **„Pro Patria"** i **Monarchistyczna Organizacja Włościańska.**

„Słowo" grzeszy nadmiarem pewności siebie, często naiwnością, irytuje zarozumiałością zgoła nieusprawiedliwioną, ale — bądź jak bądź — próbuje **uzasadniać**, myśli **szczerze**. Tamte dwie grupy —to rozwydrzenie, przekraczające wszelkie granice uczciwości. **„Słowo"** walczy „o monarchję" drewnianym pałasikiem. M. O. W. afiszuje ton bójek po pijanemu w karczmie przydrożnej.

Niechby sobie „walczyli" i jedni, i drudzy bronią, na jaką ich stać. Skoro wszakże zabierają się do **rzeczy poważnych** z gracją raczej niedźwiedzią — muszą dostać po łapach bez ceremonji.

Chodzi mianowicie o rzecz następującą:

Ponieważ „margines" odgrywa dzisiaj rolę chorobliwie dużą, więc jęły przenikać do osób „wysoko postawionych", do dyplomatów, do wyższych oficerów podszepty takiej oto treści: Kopnijcie „Małą Ententę"; tylko Węgry! Tam porządek panuje. Za Węgrami Włochy. Za Włochami stoi Anglja, i t. d. w tymże duchu.

Podobną „akcję" wszczęto w Budapeszcie. I raptem zagrzmiały depesze, że **hr. Bethlen**, premjer p. Horthy'ego, zaszczyci Warszawę swoją obecnością.

Tu powiemy jasno a **krótko: ano, niech spróbuje!** Powitamy „serdecznie" jednego z wodzów skrajnej reakcji europejskiej, osobę, znaną z procesu o fałszowanie franków francuskich, współtwórcę projektu bloku państw „konserwatywnych" przeciwko pokojowi i przeciwko Lidze Narodów.

Serdeczną naprawdę sympatję żywimy do **narodu węgierskiego**. Ale Węgry —a ich dyktatorzy — to całkiem różne rzeczy. Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej nie ma nic wspólnego z pomysłami, poczętymi „na marginesie".

S. K.

OPOZYCJA

„KOMERCJALIZACJA" P. ROMOCKIEGO

Projekt **„komercjalizacji"** kolei — dziecię ukochane chadeckiego ministra **Romockiego** natrafia, jak nam donoszą, na opozycję w łonie samej Rady Ministrów. Spodziewać się należy z wielu stron stanowczego sprzeciwu. P. **Romocki** ma zamiar stawiać sprawę na ostrzu noża.

C. K. W.

W SPRAWIE PROJEKTU P. ROMOCKIEGO

Jutro, w sobotę, o g. 4 m. 30 odbędzie się w lokalu Z. P. P. S. w Sejmie posiedzenie C. K. W. wespół z przedstawicielami Komisji Centralnej związków zawodowych i Związku Zawodowego Kolejarzy. Na posiedzeniu tym będzie omówiona sprawa słynnego projektu „komercjalizacji" kolei.

W OCZEKIWANIU WYBORÓW SEJMOWYCH

„BLOK MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH"

„Blok mniejszości narodowych" można uważać w zasadzie za fakt dokonany. W „Bloku" biorą, jak dotąd, udział: **sjoniści i ortodoksi żydowscy**, **„Undo"** (narodowi demokraci ukraińscy) i **nacjonaliści niemieccy**. Żadna grupa białoruska do „Bloku" się nie przyłączyła.

O PRAWDĘ

Od dwuch dni trwają jakieś niezwykłe zdarzenia w więzieniu karnem na Mokotowie. Wczoraj jeszcze gmach więzienia otoczony był przez oddziały policji, z okien dolatywały krzyki o pomoc, straszliwy hałas i wrzawa. Onegdaj dozorcy więzienni strzelali z karabinów.

Komunikaty urzędowe mówią o buncie więźniów kryminalnych rzekomo na tle złego chleba, oświadczają, **że prokurator uznał chleb za dobry itd. Wczoraj trwała głodówka.**

Wszystko to razem nie trzyma się kupy. Więźniowie kryminalni bardzo, bardzo rzadko urządzają bunty; zmowa kilkuset ludzi dla robienia buntu bez **żadnego powodu** — skoro chleb ma być dobry — wygląda wręcz nieprawdopodobnie, tak samo, jak obojętny spokój więźniów politycznych.

Bunt tak ogromnej liczby więźniów, bunt, który trwa już dwa dni, salwy karabinowe, — to nie są zjawiska normalne. Musi nastąpić surowe i bezstronne śledztwo, muszą być dokładnie zbadane przyczyny zajść.

A przedewszystkiem społeczeństwo ma prawo wiedzieć, co się wogóle dzieje. Żądamy od władz, a w szczególności od **Ministerjum Sprawiedliwości**, wyjaśnień. Żądamy całej prawdy.

Na str. 2 podajemy komunikat o dalszych zajściach.

WALKA O SAMORZĄD STOLICY

PRZED WYBORAMI DO RADY MIEJSKIEJ ST. M. WARSZAWY

Czyś spełnił swói obowiązek?
Dziś ostatni dzień sprawdzenia, czy Twoje nazwisko znajduje się na liście wyborców.
Idź niezwłocznie i sprawdź!

BACZNOŚĆ DELEGACI FABRYCZNI!

Burżuazja jednolitym frontem przystąpiła do walki o Radę Miejską. Kupcy, paskarze, sklepikarze rzucają ogromne sumy na akcję wyborczą

Towarzysze! Na akcję tę klasa robotnicza musi odpowiedzieć zwartym kontratakiem.

Na akcję wyborczą o zdobycie robotniczej Rady miejskiej musimy wytężyć wszystkie siły. Wzywamy delegatów fabrycznych, by w sobotę, w dzień wypłaty, zarządzili zbiórkę na akcję wyborczą PPS.

Towarzysze! Pamiętajcie, że robotnicza Rada miejska — to dach dla bezdomnych, to tani chleb dla robotników, to likwidacja bezrobocia.

Warsz. OKR. PPS.

TOWARZYSZE!

Endecy krążą po wszystkich domach, od mieszkania do mieszkania, wtykając ludności w ręce swoje oszukańcze odezwy.

Wzywamy przeto każdego uświadomionego robotnika, by na miejscu swej pracy i w okolicy, gdzie mieszka, szerzył jaknajusilniej odezwy socjalistyczne, by dotarł do wszystkich współtowarzyszów pracy i mieszkań wszystkich swych bliższych i dalszych sąsiadów.

KOM. WYBORCZY WOKR. PPS.

WIECE P. P. S.

W niedzielę dn. 8 maja odbędzie się wiec przedwyborczy na **Marymoncie**, w **Czarnym Dworze** przy ul. Czartoryskich o godz. 3 po poł. Przemawiać będą: tow. tow. poseł Tomasz **Arciszewski**, ławnik Antoni **Baryka**, Zacharski i Marceli **Truszewski**.

W niedzielę dn. 8 maja na **Pelcowiźnie**, przy stacji kolejki, o godz. 3 po poł. na wiecu przedwyborczym przemawiać będą: tow. tow. Medard **Downarowicz i Białecka - Zakrzewska.**

W niedzielę w dzielnicy **Wolskiej**, przy cmentarzu prawosławnym, o g. 11 rano odbędzie się wielki wiec robotniczy. Przemawiać będą tow. tow.: ławnik Adam **Szczypiorski**, Stefan **Haupa** i radny **Marceli Piłacki.**

W niedzielę na **Nowym Bródnie** przy ul. Syrokomli 22 odbędzie się o godz. 2 po poł. wiec robotniczy. Przemawiać będą tow. tow.: Edward **Zawadzki, Bolesław Gruszko, Józef Odrobina.**

W niedzielę dn. 8 maja na **Ochocie** na ul. Grójeckiej przy kościele odbędzie się wiec robotniczy o g. 3½ po poł. Przemawiać będą tow. tow.: Bolesław **Berger**, sen. Dorota **Kłuszyńska**, Edward **Dąbrowski**, Sofronjusz **Kowalew, Antoni Podniesiński.**

W niedzielę na **Rynku Starego Miasta** o godz. 4 po poł. odbędzie się **wielki wiec.** Przemawiać będą tow. tow.: **Tadeusz Szpotański, Wacław Lenga, Stanisław Garlicki**, sen. **Kopciński.**

W niedzielę dn. 8 b. m. o godz. 12 m. 30 na **Szmulowiźnie** ul. Radzymińska, na placu przy remizie tramwajowej odbędzie się **wielki wiec polityczny.** Przemawiać będą tow. tow.: poseł Zafja **Praussowa**, Edmund **Morawski**, Piotr **Dewódzki** i Wincenty **Ziółkowski.**

W niedzielę dn. 8 b. m. o godz. 12 w poł. w teatrze im. **Kamińskiego**, Oboźna 1/3, odbędzie się **wielki wiec polityczny.** Przemawiać będą tow. tow.: posłowie Norbert **Barlicki**, Rajmund **Jaworowski**, Zygmunt **Gardecki.**

UTRUDNIENIA WYBORCZE

Komunikują nam, że w lokalu wyborczym Nr. 70 czynione są niepożądane i niepotrzebne utrudnienia dla osób, które sprawdzają listy wyborcze. A mianowicie: wbrew wyraźnemu brzmieniu przepisów, od wyborców wymagane są w tem biurze nietylko paszporty, ale także wyciągi z ksiąg meldunkowych. Główna komisja wyborcza powinna wyjaśnić, że dla sprawdzania list paszport jako legitymacja jest zupełnie wystarczająca, dwuch dokumentów zamieszkania wcale nie potrzeba.

Z GŁÓWNEI KOMISJI WYBORCZEJ

Otrzymujemy następujący komunikat:

Domy o podwójnej numeracji, narożne i przechodnie — zostały umieszczone w obwieszczeniach o podziale miasta na obwody — tylko w jednym z 2-ch obwodów do których mogły być zaliczone.

Wobec tego osoby w domach takich zamieszkałe, powinny sprawdzać nazwiska w obu obwodach, do których dom ich mógł być zaliczony.

BEZCZELNY TUPET ENDECKI

W jednej komisji wyborczej zaproponował reprezentant Kops'a, by ułatwić sprawdzanie list, przez oddanie ich sprawdzania „Rozwojowi". Oczywiście humorystyczna ta propozycja nie została przyjęta, ale tupet endecki jest godny podziwu.

TOWARZYSZE - NAUCZYCIELE!

Towarzysze nauczyciele są proszeni o przybycie na konferencję Komitetu Inteligencji Pracującej, która odbędzie się dnia 6 maja o godz. 7 wiecz. w lokalu W. OKR., ul. Jerozolimska 6 m. 3.

Komitet Wyborczy Inteligencji Pracującej.

NIEPOWODZENIA „SKOPSANEGO" NAUCZYCIELSTWA

W środę dn. 5 b. m. odbył się w sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa wiec nauczycielski w sprawie wyborów do Rady Miejskiej, zorganizowany przez prawicowe ugrupowania nauczycielskie, z T. N. S. W. na czele.

Wogromnej sali zebrało się około 30 osób przeważnie staruszek nauczycielek. Do tego „licznego" audytorjum przemawiał jeden z filarów T.N.S.W., p. Kwiatkowski. Długi, wymęczony referat ten tylko miał skutek, że nawet cierpliwe niewiasty cichaczem zaczęły wynosić się z sali.

Widać, że już i w tych kołach wytworzył się zdrowy stosunek krytyczny do akcji T.N.S.W.

Organizatorom serdecznie współczujemy.

WYBORCZE WIECE P. P. S.

WIEC NA FORCIE SZCZĘŚLIWICKIM.

W czwartek w godzinach popołudniowych odbył się na robotach publicznych na forcie Szczęśliwickim wiec w którym wzięli udział wszyscy pracujący tam robotnicy. Przemawiali tow. tow.: **Zacharski i Grajda.**

WIEC W FABRYCE PASCHALSKIEGO

W czwartek o godz. 5 po poł. w fabryce Paschalskiego na ul. Żytniej odbyło się przedwyborcze zebranie na dziedzińcu fabryki, w którym wzięli udział wszyscy robotnicy i urzędnicy fabryki, w liczbie około 200. Przemawiał tow. **Downarowicz.**

WIEC NA UL. NARBUTTA.

W czwartek o godz. 4 po poł. na ul. Narbutta, w Polskiem Tow. Radjotechnicznem odbyło się zebranie robotnicze. Przemawiali tow. tow.: **Szpotański i Białecka - Zakrzewska.**

WIEC W FABRYCE ROHN I ZIELIŃSKI

W czwartek o godz. 3.30 po poł. odbyło się zebranie w fabryce Rohn i Zieliński. Wzięli udział wszyscy robotnicy fabryki. Przemawiali tow. tow.: **Gruszko i Podniesiński.**

WIEC NA UL. ŻYTNIEJ.

W czwartek o godz. 4.30 po poł. odbyło się zebranie robotników fabryki. Przemawiał tow. **Jaworowski.**

WIEC NA ŻOLIBORZU.

Na robotach publicznych na **Żoliborzu** odbył się wiec w czwartek o godz. 4.30 pc poł. Przemawiali tow. tow.: **Haupa i** Karpiński.

KONFERENCJA PRASOWA

Główny Komitet Wyborczy do Rady Miejskiej w Warszawie urządza dziś (piątek) o godz. 7 wiecz. konferencję prasową, na której przewodniczący G. K. W., sędzia Markowski, przedstawi zebranym technikę wyborów i głosowania.

CO CHCĄ ROBIĆ KOMUNIŚCI W RADZIE MIEJSKIEJ?

Komuniści zwalczają wszelkie instytucje demokratyczne. Mimo to bynajmniej nie rezygnują ze zdobycia wpływów w zwalczanych przez siebie instytucjach demokratycznych. Nie chodzi im oczywiście o osiągnięcie realnych zdobyczy dla mas robotniczych na polu samorządowem, lecz jedynie o trybunę agitacyjną, z której mogliby torować i równać ścieżki dla panów i władców swoich z Kremla.

Niezwykle ciekawe pod tym względem są instrukcje komunistyczne udzielone poufnie w czasie wyborów do rad miejskich w Niemczech. Instrukcje te zostały opublikowane przez niemiecką socjalną demokrację, co wywołało kolosalną sensację. Ponieważ instrukcje dla komunistów w Polsce przy obecnych wyborach są te same, streszczamy je w krótkości:

Według tych instrukcji, radni komunistyczni obowiązani są na każdem posiedzeniu rady miejskiej i przy każdym punkcie porządku dziennego stawiać własne wnioski, chociażby wnioski te były wręcz niemożliwe do zrealizowania. Wnioski należy powtarzać przy każdej sposobności. Każdy radny komunistyczny winien pamiętać, że nie jest on członkiem zgromadzenia, które ma obradować nad ulepszeniem gospodarki, lecz agitatorem, wysłanym do obozu wrogiego z nakazu swej partji.

Radny komunistyczny nie odpowiada przed swoimi wyborcami, ale przed swą władzą komunistyczną. Radni komunistyczni winni zachować się wyzywająco, zarówno w stosunku do przedstawicieli burżuazyjnych, jak i do socjalistów.

Przy każdym temacie, poruszanym w Radzie miejskiej, należy mówić o ogólnem położeniu politycznem, a gdyby przewodniczący przywoływał do porządku dziennego, należy mu oświadczyć, że nie rozumie on zagadnienia, gdyż żadna sprawa nie może być traktowana w oderwaniu od ogólnego położenia politycznego. Komunista powinien mówić, nie zwracając uwagi na przywoływanie do porządku przez przewodniczącego i ustępować powinien z mównicy, tylko przed siłą fizyczną policji, lub wojska.

Tam, gdzie komuniści są w mniejszości, nie powinni nigdy głosować za budżetem, w ostateczności mogą głosować razem z reakcją, by wywrócić wnioski budżetowe socjalistów.

Tam, gdzie komuniści zdobędą większość, powinni obsadzić wszystkie stanowiska przez swoich ludzi, pozbawić Radę miejską demokratycznych więzów i zamienić ją na trybunę agitacyjną. Zadaniem gminy i Rady miejskiej o komunistycznej większości nie jest wprowadzenie reform, ale wyzyskanie gminy do walki agitacyjnej.

Powyższa instrukcja wykazuje dowodnie, że jedynym programem komunistów jest rozbijanie i niszczenie wszelkich instytucji przy pomocy których klasa robotnicza może uzyskać poprawę swego położenia.

1 MAJA NA PROWINCJI

ŻYRARDÓW.

Mimo ulewnego deszczu święto majowe obchodzone było w Żyrardowie b. uroczyście. Od samego rana krążyła po mieście orkiestra, przygrywająca pieśni robotnicze. O godz. 10 rano z lokalu partyjnego ruszył pochód poprzedzany przez pięciu jeźdźców przepasanych czerwonemi szarfami na koniach, przybranych czerwienią, za niemi orkiestra, następnie dzieci z transparentami „Jesteśmy głodne, żądamy pomocy rządu". W pochodzie zauważyliśmy 6 sztandarów. Brało w nim udział około 3000 osób.

W domu ludowym zgromadzenie zagaił tow. Pieczywoda, powołując na przewodniczącego tow. Orlika. Przewodniczący przed udzieleniem głosu referentom, w podniosłych słowach uczcił pamięć tow. Feliksa Perla. Przemówienia tego zgromadzeni wysłuchali stojąc. Znaczenie święta majowego i żądania klasy robotniczej omówił tow. Bruner. O miejscowych bolączkach proletarjatu mówił tow. wice-prezydent Orlik.

Rezolucja majowa wraz z uzupełnieniem domagającem się podwyższenia zasiłku dla bezrobotnych, dachu nad głową dla bezrobotnych, oraz uwolnienia więźniów politycznych w kraju i socjalistów w Rosji przyjęto jednomyślnie. Wiec zakończono wśród entuzjastycznych okrzyków na cześć partji. Spokój ani na minutę nie był zakłócony, mimo, iż wielka sala, mieszcząca około 5000 miejsc była przepełniona.

O godz. 2 odbył się mecz piłki nożnej mędzy drużynami robotniczemi. Zapowiedziany bieg kolarski z powodu niepogody odłożono do następnej niedzieli. Dzień zakończyła zabawa w sali T. U. R.

TORUŃ.

Tegoroczna manifestacja pierwszomajowa w Toruniu dowodzi, że wpływy socjalistyczne wśród proletarjatu toruńskiego są coraz większe. Od rana widać było grupy robotnicze, przygotowujące się do uroczystości. Przeszło trzytysięczna masa wypełniła ogród „Konkordja" w którym odbywał się wiec.

Orkiestra Związku Tramwajarzy rozpoczęła uroczystości, odegraniem „Czerwonego Sztandaru".

Wiec otworzył tow. Pol, imieniem miejscowej organizacji P. P. S., powołując do Prezydjum tow. tow. Domańską, Barana i Dembskiego. Przemawiali tow. Obarski Adam o znaczeniu 1 maja i postulatach, jakie klasa robotnicza Polski wysuwa na najbliższy okres, oraz tow. Domańska, która w gorących słowach nawoływała licznie zgromadzone kobiety do organizowania się. Po przemówieniu tow. Domańskiej wyruszył pochód. Czoło pochodu otwierała orkiestra Związku Tramwajarzy, dalej szły: P.P.S., organ. toruńska, klub radnych miejskich socjalistycznych, Związek malarzy, Z. Z. K., tramwajarze, Zw. rolny ze sztandarami.

Pochód przeszedł przez ulice Torunia. O rozmiarach manifestacji niech świadczy fakt, że pochód ciągnął się przez 12 minut. Nawiasem wspomnieć wypada, że w 1920 w Toruniu, w święcie 1 maja brało osób 18. Po pochodzie odbył się dalszy ciąg wiecu.

Rezolucję C. K. W. oraz dodatkową rezolucję, w sprawie drożyzny zebrani przyjęli jednogłośnie.

Wiec zakończył się okrzykami na cześć P. P. S. i odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru.

Po południu odbyła się akademja, na której przemawiali tow. Dubois i Obarski. Po akademji odbyła się doroczna zabawa.

O ZNIESIENIE PRACY NOCNEJ W WARSZAWIE

POCHODY I WIECE PROTESTACYJNE PRZECIWKO UCHWALE KOMISJI SEJMOWEJ

Dnia 8 maja b. r. odbędą się w całym kraju, zwołane przez Zarźąd Główny Związku Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, wiece protestacyjne i pochody demonstracyjne przeciwko uchwale reakcyjno - chłopskiej większości sejmowej komisji ochrony pracy, która odrzuciła projekt ratyfikacji (zatwierdzenia) Konwencji Genewskiej o zniesieniu pracy nocnej w piekarniach.

Wobec tego, iż zniesienie pracy nocnej w piekarniach, jako jedno z ogniw ogólnej walki proletarjatu o swoje wyzwolenie, ma pierwszorzędne znaczenie dla naszego ruchu zawodowego, Komisja Centralna poleca Zarządom Głównym scentralizowanych związków, Komisjom i Radom Okręgowym, oraz Zarządom miejscowych oddziałów związków klasowych jaknajściślejsze współdziałanie ze związkiem rob. spożywczych, ażeby dzień 8 maja wypadł jaknajwspanialej.

Do udziału w wiecach i pochodach należy powołać wszystkich klasowo zorganizowanych robotników ze sztandarami związkowemi. Miejscowym Oddziałom Związku rob. spożywczych należy dopomóc w organizacji wieców i pochodów. Rady zawodowe wystawić winny mówców, którzy stwierdzą solidarność klasy robotniczej z postulatami robotników piekarskich.

JUŻ WYSZŁA Z DRUKU PRACA IGN. DASZYŃSKIEGO P. T. W PIERWSZĄ ROCZNICĘ PRZEWROTU MAJOWEGO DO NABYCIA W KSIĘGARNI ROBOTNICZEJ W WARSZAWIE, WARECKA 9 CENA TYLKO 1 ZŁP.

DRUGI DZIEŃ BUNTU W WIĘZIENIU MOKOTOWSKIM

100 WIĘŹNIÓW-KRYMINALISTÓW PRZEWIEZIONO DO CIĘŻKIEGO WIĘZIENIA

Agencja Kronikarska donosi:

Onegdajszy dzień buntu więźniów - kryminalistów, odsiadujących dlugoterminowe więzienie w Mokotowie, nie skończył się w zupełności Po rozejściu się władz prokuratorskich, delegatów departamentu więziennictwa oraz sztabu policji, pozostawiony został pluton, czuwający nad bezpieczeństwem. Noc przeszła zupełnie spokojnie.

O godz. 9 rano więźniowie postanowili w dalszym ciągu nie przyjmować posiłków oraz paczek, dostraczanych im przez rodziny. W dniu tym zrezygnowano z pracy kryminalistów, zajętych w papierni, natomiast na miejsce ich Państwowe Zakłady Graficzne przysłały samochodem ciężarowym kilkadziesiąt kobiet, które podjęły się wykończenia robót terminowych.

O godz. 10 r. w murach więziennych, jakgdyby na umówiony znak, rozległy się przytłumione gwizdy, nawoływania, okrzyki oraz pieśni. Kryminaliści zadokumentowali w ten sposób, że nie rezygnują ze swych żądań, oraz wykrzykiwali: „Żądamy poduszek z pierza! Żądamy białego chleba oraz białej kawy! a przedewszystkiem żądamy zmiany naczelnika więzienia!"

Pertraktacje, prowadzone przez miejscowe władze oraz pomocnicze organy policji, nie dawały pożądanych skutków, wobec tego do więzienia zjechali: prokurator Świątkowski, komisarz rządu Jaroszewicz, komendant główny p. p. pułk. Jagrym - Maleszewski, komendant p. p. m. Warszawy, insp. Czyniowski, zastępca jego podinsp. Schuch, naczelnik departamentu więziennictwa oraz cały szereg przedstaw. władz prokuratorsko-sądowych. Sztab policji zarządził natychmiastowe dostarczenie plutonów policyjnych z różnych komisarjatów. Ogółem przed więzienie mokotowskie zajechało 260 policjantów, którymi dowodziło kilkunastu oficerów. Wszystkie korytarze więzienne obstawione zostały przez policję, uzbrojoną w karabiny. Na zewnątrz gmachu więzienia obstawione zostały ulice, okalające więzienie. Próbowano wszcząć powtórne pertraktacje, lecz nie dały się uskutecznić. Wobec powyższego władze prokuratorskie zdecydowały przewiezienie kryminalistów do ciężkiego więzienia do Wronek w Poznańskie, oraz do św. Krzyża w Kieleckie. Więźniowie oświadczenie to przyjęli gwizdem oraz okrzykami: „Niech żyje rewolucja! Niech żyje Rosja sowiecka!" i t. p. W końcu, przemęczeni i ochrypnięci, uspokoili się.

Wreszcie o zupełnym zmroku, kilkoma karetkami więziennemi, w asyście plutonu policji konnej, poczęto skutych więźniów przewozić na dworzec, gdzie zostali rozlokowani w kilku okratowanych wagonach. Ogółem przewieziono 100 więźniów.

Do późnej nocy teren, na którym znajduje się więzienie Mokotowskie, ściśle patrolowany był przez policję. W więzieniu, jak dotąd, panuje jeszcze ogólna konsternacja.

SZCZEGÓŁY ZWYCIĘSTWA SOCJALISTYCZNEGO W AUSTRJI

II.

Najwięcej mandatów stracili w wyborach chrześcijańsko - społeczni, których wódz prałat Seipel był autorem zjednoczonej listy burżuazyjnej. Skutek zblokowania się żywiołów kapitalistycznych był ten, że chrześcijańsko - społeczni zamiast poprzednich **82 mandatów,** liczą obecnie tylko **74.** W dawnym sejmie mieli o **14 mand.** więcej, niż socjaliści, obecnie tylko **3!** Chadecy austrjaccy wyszli więc na swym pomyśle, jak Zabłocki na mydle. Wszechniemcy, będący w Austrji bankrutami politycznymi, ponieśliby w wyborach klęskę zupełną, ale Seipel ich uratował, ofiarując im nawet o 1 mandat więcej, niż mieli poprzednio. Partja Seipla straciła tedy: na rzecz socjalistów 3 mandaty, „Landbundu" 4 mandaty i 1 na rzecz wszechniemców.

Tak się skończył dla endeko - chadeków austrjackich pakt antysocjalistyczny! A nasza prasa reakcyjna poinformowała swych czytelników, że partja Seipla utrzymała swój stan posiadania i że socjaliści nie odnieśli żadnego zwycięstwa.

W poprzednim sejmie prawica miała **92 mandaty,** obecnie tylko 85. Poprzednia większość wynosiła **19 mandatów, obecnie tylko 5!** I to się nazywa „utrzymanie stanu posiadania"! w języku naszych nacjonalistów polsko-żydowskich! Nowy sejm ma wprawdzie nadal większość społecznie reakcyjną, ale jednocześnie posiada on większość **antyklerykalną,** oraz większość za **połączeniem Austrji z Niemcami.** Przesunięcie sił może więc w tych dwuch sprawach zaważyć na szali.

Jeżeli chrześcijańsko - społeczni ponieśli największe straty w mandatach (oczywiście stracili też wielu wyborców, ale wobec istnienia wspólnej listy burżuazyjnej trudno określić cyfrowo tę stratę), to u komunistów rzecz się ma odwrotnie. Komuniści nie stracili mandatów do sejmu, bo nie **mieli ani jednego, ale stracili prawie połowę głosów, otrzymanych w r. 1923.** W Wiedniu, gdzie są względnie „najsilniejsi", komuniści uzyskali wszystkiego 7632 głosów, o **6143 gł. mniej niż w r. 1923!** W Wiedniu stanowią oni 0.66 proc. ogółu wyborców, **a 1 proc. wyborców socjalistycznych!** To ci potęga, z której Moskwa może być dumna! Również na prowincji komuniści wszędzie stracili głosy, a z nielicznych mandatów, jakie posiadali w Radach miejskich, stracili **jedyny** mandat w Wiener-Neustadt, a **jeden** z dwuch mandatów w mieście Steyr.

Wobec tych klęsk i porażek partji burżuazyjnych i komunistów zwycięstwo socjalistyczne jaśnieje dopiero w całej pełni. W Wiedniu socjaliści — jak już donosiliśmy — uzyskali 122.635 nowych głosów, razem otrzymali **62.1 proc.** wszystkich głosów. Nietylko wśród mężczyzn, ale też wśród kobiet socjaliści tworzą **absolutną większość,** przyczem **więcej jest kobiet niż mężczyzn.** Na 326.716 mężczyzn przypada **367.383** kobiet. Socjaliści zachowali 78 mandatów miejskich wobec 42 prawicowych. W sejmie Wiedeń reprezentuje 29 socjalistów zamiast 27 w poprzednim. Na 21 okręgów wiedeńskich socjaliści posiadają w 15 większość absolutną, w 2 jest równość głosów socjalistycznych i chrześcijańsko - społecznych, a tylko w 9 mających okręgach środka miasta ci ostatni są w większości.

Również na prowincji socjaliści poszczycić się mogą znacznem powodzeniem. W Lincu, stolicy Austrji Górnej, gdzie rada poprzednio liczyła jednakową ilość socjalistów i chrześcijańsko-społecznych, socjaliści zdobyli dwa nowe mandaty i obecnie mają większość. We wszystkich krajach związkowych zaznaczył się przyrost głosów socjalistycznych, nie wyłączając klerykalnego Tyrolu, a **to stanowi bodaj najważniejszą rękojmię ostatecznego zwycięstwa socjalistycznego.**

Bo uprzytomnijmy sobie: w r. 1879, gdy robotnicy po raz pierwszy mogli głosować, socjaliści uzyskali w Wiedniu 87 tysięcy głosów, a **ani jednego mandatu w Wiedniu i Austrji Dolnej.** Obecnie po trzydziestu latach, socjaliści mają bezmała 700 tys. głosów, 2/3 mandatów radzieckich, są panami Wiednia.

ZMNIEJSZENIE SIĘ BEZROBOCIA W WARSZAWIE

Według danych państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Warszawie, w ostatnim tygodniowym okresie sprawozdawczym, t. j. od 25 do 30 kwietnia włącznie, ogólna przybliżona ilość bezrobotnych w stolicy wynosiła 14.000, w tej liczbie pracowników umysłowych było 3.850.

W porównaniu z poprzednim okresem tygodniowym, liczba bezrobotnych pracowników fizycznych zmniejszyła się o 180 w grupach robotników budowlanych i niewykwalifikowanych, z powodu pewnego ożywienia ruchu budowlanego, natomiast liczba pozostających bez pracy pracowników umysłowych **pozostała bez zmiany.**

Z ZA KULIS BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

„KONCERN ZIEMIAŃSKI"

Omawiając na łamach „Robotnika" kulisy B. G. K. dotychczas poruszaliśmy sprawy związane z działalnością władz tego Banku i anormalne stosunki wynikające z utożsamiania interesów własnych z interesami tej instytucji państwowej.

Charakterystykę poszczególnych „koncernów" takich jak: „Kooprolna", Bank Ziemiański, wiceprezesa Banku Ossowskiego, byłych ministrów Zdziechowskiego, Klarnera i innych mieliśmy zamiar dać po ukończeniu działu, że się tak wyrazimy „osobowego", który stanowi bogaty materjał dla oceny przez czynniki powołane dotychczasowej działalności obecnych władz Banku.

Wobec ustąpienia, zbyt późnego zdaniem naszym, dotychczasowego prezesa BGK. p. Steczkowskiego, sfery zainteresowane forsują na to stanowisko swoich kandydatów, aby utrzymać nietylko dotychczasowy stan rzeczy, ale w większym jeszcze stopniu „parcelować" fundusze państwowe i publiczne pomiędzy starych znajomych; osobistych i politycznych przyjaciół. Ostatniemi czasy wysuwana była między innemi kandydatura sen. J. Steckiego na stanowisko prezesa BGK. Pan Stecki reprezentuje ten obóz polityczny i warstwę społeczną, których wykładnikami handlowo - finansowemi są: Kooprolna, Bank Ziemiański i Tow. Kredytowe Ziemskie. Jaki był stosunek tych instytucji do BGK?

Jak wiadomo „Kooprolna" korzystała z gwarancji tego Banku z poręką państwową za zobowiązania zaciągnięte na ponad 1,5 miljona funtów szterlingów. W roku ubiegłym Rząd zmuszony był zapłacić za „Kooprolną" zgórą 800.000 funtów szterlingów. Z tego tytułu zadłużenie „Kooprolnej" w BGK. na 1 stycznia r. b. wynosiło ponad 36.000.000 złotych. Dla większej części tego długu niema żadnych zabezpieczeń. Kooprolna nie kwapi się wcale ze spłatą długu, a niedawno o czem donosiliśmy w „Robotniku", zbonifikowano jej wstecz procenty, a na przyszłość płacić będzie, o ile zechce, tylko 6% w stosunku rocznym. Bank był tak usłużny w stosunku do „Kooprolnej", że nawet kwoty przeznaczone na spłatę długu zwracał jej z powrotem.

Nic dziwnego, naczelnego dyrektora BGK, p. Eustachego Szymanowskiego, łączą bardzo zażyłe stosunki przyjaźni z dyrektorami Kooprolnej! To też, chociaż „Kooprolna" nie spłaca starych długów, korzysta nadal szczodrze z gwarancji i kredytów w różnej postaci w BGK. W ostatnich kilku miesiącach po nowym roku „Kooprolna" uzyskała w BGK. w postaci gwarancji i przyznanych kredytów, zarówno w złotych, jak i w walutach obcych, zgórą 5.000.000 zł.

Drugi ośrodek obozu politycznego i warstwy społecznej, reprezentowany przez sen. J. Steckiego, Bank Ziemiański", również z BGK czerpie fundusze na swą „działalność" finansową. Już w zaraniu swego istnienia Bank Ziemiański korzystał z funduszów państwowych, to też z 5.000.000 złotych kapitału zakładowego 3 milj. fr. zł. stanowią fundusze Państwa. Z kredytu sanacyjnego banków wymieniony bank otrzymał ponad 8.400.000 zł. i, jak o tem swego czasu dużo mówiono, bank ten za pieniądze skarbowe uprawiał spekulację dolarową... Najwidoczniej z nadmiaru patrjotyzmu... i ku chwale obszarnictwa polskiego. BGK nadal udziela Bankowi Ziemiańskiemu kredytów.

Dziś „Kooprolna" nabrała takiego szacunku dla złotego, że zabiega w Ministerjum Skarbu, przy poparciu BGK, aby jej dług w funtach szterlingach przeliczono na złote i w tej walucie prowadzono nadal rachunek. W „Kooprolnej" też siedzą patrjoci...

Dług Tow. Kredytowego Ziemskiego poprzez BGK w stosunku do Skarbu Państwa przewyższa kwotę 12 milj. zł. Jeśli do powyższych zadłużeń dodamy niespłacone do końca roku ubiegłego kredyty, udzielone przez BGK rolnikom, wyłącznie większej własności, w wysokości ponad 22.500.000 zł., będziemy mieli pewien pogląd na parcelację funduszów państwowych przez ziemiańską sferę zwolenników „indywidualnej kapitalizacji", której gorącym rzecznikiem jest również p. sen. Stecki. To są kredyty, udzielone przez jedną instytucję państwową. A inne?

Kierownicy BGK, udzielając tak szczodrze kredytów różnym „koncernom", nie zapominali, gdy zaszła potrzeba, również i o sobie. To też prezes BGK J. K. Steczkowski otrzymał z tego Banku kredyt 80.000 zł. w złocie, a naczelny dyrektor E. Korwin-Szymanowski ponad 30.000 zł. w złocie. Ciekawi jesteśmy, czy wymienieni kierownicy BGK brali udział w uchwalaniu sobie tych kredytów i czy był jaki śmiałek, który głosował przeciwko udzielaniu im kredytów?

Czas najwyższy dokonać sanacji stosunków i polityki kredytowej w BGK! Nie wierzymy, aby tego dokonać mógł sen. Stecki lub inny przedstawiciel któregokolwiek z „koncernów" BGK. W każdym bądź razie, zanim do tego przystąpi, „koncern" jego obozu politycznego i społecznego powinien bezwzględnie oddać to, co pobrał z funduszów państwowych.

Dobr. Opolski.

PRZECIW ZAMACHOWI NA WŁASNOŚĆ PAŃSTWA!

Związek kolej. ZZK nadsyła nam komunikat następujący:

W. W. ZZK na posiedzeniu swem dn. 4.V b. r., przy współudziale przedstawiciela Centr. Kom. Zw. Zaw. posła **Żuławskiego,** po rozpatrzeniu sprawy t. zw. „komercjalizacji" kolei tudzież zupełnie już jawnych planów ministra **Romockiego** oddania kolei **w ręce kapitału prywatnego,** uchwala:

Związek klasowy ZZK stoi od początku na tem stanowisku, że kolej, jako instytucja z samego swego charakteru handlowa i z całem życiem gospodarczem kraju ściśle związana, nie może być żadnym administr. biurokratycznym aparatem, lecz winna być zorganizowana na zasadach przedsiębiorstwa z własnym odrębnym budżetem i organizacją, dostosowanemi do potrzeb życia gospodarczego, ogólnych kulturalno - społecznych potrzeb kraju, tudzież do interesów Państwa.

Z tych względów ZZK był zwolennikiem projektu **wyłączenia kolei** z ogólnego budżetu administracyjnego i przekształcenia jej na samoistne przedsiębiorstwo kolejowe ,pod tym jednak **zasadniczym** warunkiem, że to przedsiębiorstwo pozostanie **raz na zawsze niepodzielną własnością Państwa, stojącą wyłącznie pod jego zarządem i kontrolą i do jego dyspozycji, z absolutnem wyłączeniem jakichkolwiek wpływów postronnych.**

Tymczasem min. Romocki, działający w tym wypadku jako narzędzie sfer kapitalistycznych, **słusznej w zasadzie myśli** uprzemysłowienia kolei **nadużywa** w tym kierunku, by pod jego pozorami **oddać kolej w ręce prywatnego kapitału,** by na jego rzecz **wywłaszczyć** Państwo z posiadania najpotężniejszego czynnika gospodarki społecznej, a potrzeby kraju i ludności, tudzież los 180000 kolej., uczynić zależnymi **od spekulacji prywatnej,** kierującej się jeno własnemi zyskami choćby kosztem największych ofiar i szkód całego społeczeństwa.

Te wrogie dla Państwa i jego obywateli zamysły p. Romockiego swój najjaskrawszy wyraz znajdują w opracowanym przez p. Romockiego projekcie nowego dekretu Prez. w sprawie przedsiębiorstwa kolejowego, który to projekt:

1) zwiększa w niesłychany sposób **wydatki na administrację kolejową,**

2) **usuwa Państwo od bezpośredniego wpływu na przedsiębiorstwo kolejowe,**

3) zapowiada z góry przejście przedsiębiorstwa kolej., **narazie** tylko określonego, jako „państwowe", w ręce prywatnej spółki kapitalistycznej,

4) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przecież własnością Państwa i **jemu podległe, stawia narówni z Państwem,** przez niesłychany w swem brzmieniu art. 37, który powiada, że „spory pomiędzy przedsiębiorstwem kolejowem a Państwem (!) rozstrzyga sąd rozjemczy (!!), złożony z 2 przedstawicieli Państwa, 2 przedsiębiorstwa z przewodniczącym, wybieranym dowolnie".

Wszystko to łącznie z oświadczeniami p. Romockiego, powołującemi się na przykład **Belgji,** gdzie koleje z własności państwowej przemienione zostały na **prywatną własność spółki akcjonarjuszów,** jest dowodem, że pod pokrywką „naprawy" gospodarki Rzeczypospolitej przygotowuje się tu **chytry zamach na interesy Państwa i społeczeństwa,** mający największy tego Państwa majątek **oddać w ręce prywatnej spółki spekulantów.**

Wydział Wykonawczy Związku klasowego zarówno w imieniu swych zorganizowanych blisko **70.000 członków,** jak i ogółu kolejarzy polskich, **czujących się** poza swą służbą **obywatelami Państwa,** troszczącymi się o jego dobro i **uprawnionymi do zabierania głosu w jego sprawach** przeciw tym **wrogim dla interesów Państwa** i ludności zamysłom, **zakłada jaknajbardziej kategoryczny protest i zapowiada jaknajbezwzględniejszą przeciw nim walkę, do której wzywa ogół kolejarzy polskich.**

Na niebezpieczeństwa, jakiemi projekt powyższy grozi Państwu i ludności, Wydz. Wyk. ZZK **zwraca uwagę całej opinji publicznej,** w nadziei, że jednomyślnie **poprze** ona **walkę,** jaką Związek podejmuje w obronie **interesów całego kraju.**

W sprawie dalszej akcji przeciw projektom p. min. Romockiego Wydz. Wyk. ZZK rozsyła do kół m. stosowne instrukcje.

PRZEGLĄD PRASY

Pochód krzyżowy KOPS'a. — Echa z przed roku.

W prasie dziwna posucha. Na temat wyborów do Rady miejskiej odbywa się pojedynek demagogji i spór o to, czy rzemieślnicy i kupcy idą „ławą" z Kopsem, czy z „centrum" Partji Pracy. KOPS wyczerpał się do cna, zapomniał — zdaje się — że to wybory do Rady miejskiej, gdzie jak sam niedawno wywodził, rozstrzygają się sprawy gospodarcze i wybiera się... na pochód krzyżowy. **„Dwugroszówka"** woła na całą szerokość stronicy: zwycięstwo nasze, to tryumf krzyża i katolicyzmu. A **„Rzeczpospolita"** zapowiada wojnę o wywieszenie krzyża w wyższych uczelniach.

Polska tkwi jeszcze głęboko w średniowieczu, jeżeli tego rodzaju hasła rozbrzmiewać mogą w stolicy, zwłaszcza przy wyborach komunalnych. U nas kler zajmuje się polityką i broni klas posiadających; partje polityczne zaś reprezentujące klasy posiadające, przenoszą politykę na tor kościelny. Taki to panuje podział pracy między kapitałem a klerem, przyczem jeden jak drugi sprzeniewierza się już nietylko nauce Chrystusa, ale nawet zasadom Kościoła.

Kilka pism poświęca uwagę sprawom polityki zagranicznej. **„Kurjer Polski"** pisze o konferencji genewskiej, przewidując trudną sytuację dla Polski w związku z obecnością delegacji sowieckiej. **„Głos Prawdy"** krytykuje ofensywę Rządu konserwatywnego Anglji przeciwko związkom zawodowym. **„Dwugroszówka"** omal nie krzyczy z radości z powodu antypolskiego przemówienia w Bytomiu endeka niemieckiego, min. Hergta i nawołuje do naśladowania systemów pruskich.

„Kurjer Poranny" pierwszy odzywa się w rocznicę wydarzeń zeszłorocznych, poprzedzających przewrót majowy. Właśnie 5-go maja r. ub. zakończył żywot rząd kadłubowy p. Skrzyńskiego. Z tej okazji „Kurjer" tak określa rolę P. P. S. w rządzie koalicyjnym:

„Od początku było jasnem, że partja P. P. S. przystępowała do udziału w rządzie jedynie w zamiarze uchronienia państwa przed wstrząśnieniami i dla kontroli działań prawego skrzydła rządu. Dnia 19-go kwietnia eksperyment koalicji załamał się: partja P. P. S. odsunęła się od udziału w Rządzie".

B.

RADA SPOŻYWCÓW

Wczoraj zostały podpisane nominacje członków Rady Spożywców. Do Rady wchodzą: przedstawiciele Magistratu Warszawy—p. Ilski, Łodzi — Muszyński, Krakowa — dr. Wielgus, Poznania—Zygmunt Zalewski, Bydgoszczy — Tabeau Jan, Katowic — A. Jaworski, Wilna — Chądzyński, Lwowa — Neuman, Lublina — Chowa Stefan. Z Zarządu związku miast — tow. pos. Rajmund Jaworowski, Z biura zjazdów samorządu ziemskiego— Piotr Sorczyk, Ze Związku Spółdzielni Spożywców w Warszawie — Rapacki, tow. pos. Emil Bobrowski, Żerkowski i Wacław Wojewódzki. Delegat ze Związku Spółdzielni Zarobkowych w Poznaniu, p. Hellwig. Ze Związku polskiego organizacji i kółek rolniczych w Warszawie — pp. Przedpełski, Niedzielski, i Wiśniewski. Ze Związku spółdzielni rolniczych w Warszawie — pp. Piaskiewicz i Jentys. Z Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego w Warszawie — p. Łabęda.

Jako przedstawiciel Polskiego Zjednoczenia Zawodowego w Poznaniu wchodzi p. Mańkowski.

Oprócz tego wchodzi 5 osób, powołanych bezpośrednio przez ministra spraw wewnętrznych, a mianowicie: p. Stefan Boguszewski, członek Rady Zjazdów Samorządowych, prof. Bigeleisen, J. Trzciński, b. minister, Paweł Ławkowicz, wiceprezes zarządu związku lokatorów i sublokatorów i Maurycy Kisielnicki, czł. Centralnej Komisji Porozumiewawczej Związków Zawodowych Pracown. Państwowych. Ze Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Warszawie wchodzi tow. poseł Zaremba.

Zaznaczyć należy, że jeżeli chodzi o przedstawicieli miast, w których obecnie odbywają się wybory, to delegaci tych miast uledz mogą zmianie, w zależności od wyniku wyborów Magistraty bowiem mogą przedstawić innych kandydatów.

KRONIKA POLITYCZNA

Z RADY MINISTRÓW.

Dzisiaj o godz. 5-ej po poł. odbędzie się zwyczajne posiedzenie Rady Ministrów. Na porządku dziennym znajduje się m. in. projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o przymusie ubezpieczenia od ognia oraz o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych i projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o podwyżce rent inwalidzkich.

Jak się dowiadujemy renty inwalidów oraz zaopatrzenia osób uprawnionych do pobierania zaopatrzenia na mocy ustawy inwalidzkiej, mają być podwyższone o 10 proc.

Ponadto Rada Ministrów zajmie się wnioskiem Ministra Rolnictwa w sprawie statutu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

Ze spraw personalnych Rada Ministrów załatwić ma nominację generalnego dyrektora służby zdrowia.

Ponadto ma się Rada Ministrów zająć sprawą pożyczki zagranicznej.

U WICE - PREMJERA.

Wice-premjer prof. Bartel przyjął wczoraj przed południem nowomianowanego posła polskiego w Hadze, prof. Kętrzyńskiego, który w najbliższych dniach udaje się na stanowisko; następnie — prof. lekarzy Gluzińskiego i Czubalskiego w sprawie zjazdu lekarzy słowiańskich w Warszawie, wreszcie — prezydenta miasta p. Jabłońskiego, który zaprosił członków Rządu na otwarcie piekarni mechanicznej w Warszawie.

Po południu wice-premjer p. Bartel konferował kolejno z ministrami Zaleskim i Jurkiewiczem, Czechowiczem, Kwiatkowskim, Niezabytowskim i Staniewiczem.

POMOC DLA BEZROBOTNYCH.

Dnia 2 b. m. Minister Pracy, dr. Jurkiewicz w porozumieniu z Min. Skarbu i Min. Spraw Wewnętrznych postanowił przedłużyć na bieżący miesiąc pomoc doraźną dla przeniesionych do rezerwy i urlopowanych szeregowych, pozbawionych pracy na tych samych terenach, na jakich pomoc ta przeprowadzona była w miesiącu kwietniu, bez względu na to, przez jaki okres czasu ci bezrobotni pobierali zapomogi państwowe.

DODATEK MIESZKANIOWY DLA URZĘDNIKÓW.

Jak się dowiadujemy, na dzisiejszem posiedzeniu Rady Ministrów rozważana będzie sprawa ustalenia wysokości dodatku mieszkaniowego dla urzędników. Wysokość dodatku ma wyrównać w znacznym stopniu efektywny wzrost komornego, wynikającego ze stałej podwyżki komornego na zasadzie ustawy o ochronie lokatorów.

PODWYŻKA RENT INWALIDZKICH.

Na dzisiejszem posiedzeniu Rady Ministrów rozważana będzie sprawa podwyżki rent inwalidzkich dla wszystkich inwalidów, pobierających rentę, na zasadzie ustawy z dnia 18 marca 1921 r. Wnioski Min. Skarbu zmierzają do podniesienia rent o 10 proc.

JESZCZE JEDEN MONARCHISTA.

Na miejsce ustępującego posła Stefana Paczkowskiego z Ch. D. wstępuje z dniem 1 czerwca p. Adam Żółtowski, prof. Uniwersytetu Poznańskiego z listy państwowej. Prof. Żółtowski powiększy ilość posłów z klubu Ch. N.

POLACY AMERYKAŃSCY U MARSZ. SEJMU.

Wczoraj o godz. 5 m. 30 po poł. w apartamentach prywatnych p. Marsz. Sejmu odbyło się przyjęcie dla Prezydjum delegacji Polonji amerykańskiej, bawiącej w Warszawie. Na zaproszenie p. Marszałka przybyli pp.: Marszałek Trąmpczyński, Głąbiński, Załuska, ks. Nowakowski, poseł Ilski, sen. Baliński, Holder-Eggerowa, pos. Marylski, państwo Osieccy, Dębscy, Niedbalski, ks. Wyrębowski, ks. Kaczyński, wice-marsz. Gdyk, oraz poseł Chądzyński, tudzież członkowie delegacji amerykańskiej z ks. Celichowskim i redaktorem Stefanowiczem na czele. Ożywiona dyskusja ciągnęła się przez parę godzin.

NIEPORZĄDKI W KOMISJI WYBORCZEJ

Jeden z wyborców zgłosił się do nas wczoraj ze skargą na nieporządki, panujące w komisji wyborczej 47 obwodu.

Przedewszystkiem adres komisji nie jest dość wyraźnie oznaczony w obwieszczeniach (Dom Ludowy, przy parafji św. Józefata).

Kiedy informator nasz udał się tam, celem sprawdzenia swego nazwiska, w godzinach urzędowania komisji — o g. 5 i pół wiecz. nie zastał w lokalu żadnego z członków; dopiero po 20 minutach doczekał się ich przybycia, gdyż pojechali gdzieś samochodem.

W czasie ich nieobecności wszystkie książki leżały na wierzchu.

TELEGRAMY

EGZEKUCJE KOMUNISTÓW W CHINACH

PROTEST RZĄDU SOWIECKIEGO

Pekin, 5 maja. (AW). W dalszym ciągu odbywają się publiczne egzekucje w mieście, dokonywane na komunistach. W ostatnim czasie, z rozkazu Czang Tso Lina, ścięto w ten sposób 20 komunistów. Oczekują tutaj w najbliższych dniach, iż Czang Tso Lin wyda rozkaz ścięcia aresztowanych w swoim czasie w ambasadzie sowieckiej, bez dochodzenia sądowego.

PROTEST DELEGACJI SOWIECKIEJ

Londyn, 5 maja. (PAT.). **Z Pekinu donoszą, że rząd sowiecki, z powodu aresztowania urzędników rosyjskich i p. Borodinowej, zgłosił ostrą notę, w której oświadcza, że Moskwa bezwarunkowo poczyni odpowiednie kroki, jeżeli aresztowani Rosjanie będą tak samo traktowani, jak uwięzieni niedawno komuniści chińscy.**

ALJANCI A ROSZCZENIA MONARCHISTÓW WĘGIERSKICH

CZY PRAWDZIWE INFORMACJE DZIENNIKA ANGIELSKIEGO?

Londyn, 5 maja. (PAT.). „Daily Telegraph" twierdzi, że początkowo bezwzględnie negatywne stanowisko aljantów w sprawie przywrócenia monarchji na Węgrzech z Habsburgiem na tronie, uległo obecnie złagodzeniu. Według informacji wzmiankowanego dziennika angielskiego, Węgry otrzymały nieoficjalną informację, że aljanci gotowi są uznać królem jednego z członków rodziny Habsburgów, jeżeli Węgry udowodnią, że wszystkie państwa koalicyjne i Małej Ententy zgodzą się na proponowanego kandydata.

MIASTO NOWY ORLEAN POD WODĄ

Nowy Orlean, 5 maja. (A. W.). Mimo wysadzenia szeregu pobliskich tam, wody Missisipi zaczęły już zalewać niżej położone dzielnice miasta. Według nadeszłych tu wiadomości, napór wód w górnym biegu rzeki nie ustaje. Fale wylewu rozchodzą się coraz szerzej i dotarły już do miasta Brandon po lewym brzegu Missisipi, za miejscowością Jakson. 400 domów stoi pod wodą. Woda podniosła się w ciągu 24 godzin o 18 cali.

KRWAWE ZAJŚCIA NA ZGROMADZENIU HITTLEROWCÓW

ROZWIĄZANIE ODDZIAŁU BERLIŃSKIEGO

Berlin, 5 maja. (PAT.). Wczoraj odbyło się w Berlinie zgromadzenie partji hitlerowskiej, z udziałem hackenkreuzlerów i stahlhelmowców, na którem doszło do krwawych starć pomiędzy uczestnikami. Hackenkreuzlerzy poranili ciężko pastora Stücke oraz cały szereg obecnych na zebraniu osób, nie należących do Stahlhelmu, ani do innych tego rodzaju organizacji, którzy, oburzeni podburzającą mową prezesa organizacji Stahlhelmu, wzywającą do gwałtów przeciwko dziennikarzom, piszącym bez należytego uszanowania o Hittlerze, wznosili okrzyki, nieprzychylne dla Stahlhelmu.

Po zajściu policja dokonała szeregu rewizji, przyczem aresztowała około 20 osób, z pośród których przy 11 znaleziono broń. Pozostali aresztowani zatrzymani zostali za opór, stawiany władzy. Władze policyjne Berlina, wobec krwawych zajść, odbyły dłuższą naradę, na której rozważany był projekt rozwiązania całej organizacji, jako zagrażającej bezpieczeństwu publicznemu.

Po naradzie prezydent policji berlińskiej rozwiązał w obwodzie berlińsko-brandeburskim t. zw. partję hittlerowców wraz ze wszystkiemi innemi organizacjami pokrewnemi.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE

— Z Meksyku donoszą: Trybunał Najwyższy uchylił jednogłośnie decyzję sądów zwyczajnych w sprawie 9 towarzystw naftowych, które to decyzje uniemożliwiały władzom federalnym wprowadzenie postanowień nowego ustawodawstwa naftowego.

— W Moskwie rozpoczęły się obrady konferencji łotewsko-sowieckiej.

— Prezydent republiki Chili, Figueroa, podał się do dymisji.

— Komisja spraw zagranicznych w węgierskim parlamencie ratyfikowała traktat włosko - węgierski.

— Z Moskwy donoszą, iż zwyżka cen, zwłaszcza spożywczych, daje się w dalszym ciągu zaobserwować. Niezadowolenie ludności z powodu zwyżki jest szczególnie silne w ośrodkach robotniczych. W Donieckim Zagłębiu doszło na tle drożyzny do większych ekscesów, przyczem w Juzówce rozbito kilko sklepów spożywczych.

— Z Madrytu donoszą, iż opublikowana została decyzja królewska, wydana w porozumieniu z premjerem Primo de Riverą, pozbawiająca dwuch starszych synów króla Alfonsa następstwa tronu, rzekomo z powodu słabego zdrowia.

— W związku z odmową właścicieli cegielni praskich podniesienia o 20% płac robotniczych, 1000 robotników w 20 przedsiębiorstwach przystąpiło do strajku.

— Dzienniki francuskie donoszą z Havany, że przy wybuchu w fabryce prochu 14 osób zostało zabitych, a około 100 odniosło rany.

— Z Lahory donoszą, iż przy starciu hindusów z muzułmanami 10 osób zostało zabitych, a około 100 odniosło rany.

— Urzędowo donoszą z Białogrodu, że konferencja Małej Ententy, na prośbę rumuńskiego ministra Spraw Zagr. została odroczona do dn. 13 b. m.

— Rząd estoński postanowił wysłać do Londynu ministra finansów, Seppa i przewodniczącego komisji finansowej izby, gen. Laidonera, celem zbadania możliwości zaciągnięcia pożyczki zagranicznej pod auspicjami Ligi Narodów.

NA FUNDUSZ IM. FELIKSA PERLA

Salomea Perl - Goldman zł. 35.
Dorota Perl zł. 50.
Antoni Goldman zł. 25.
Dr. Julja Birencwajg zł. 20.

NA FUNDUSZ IM. MARJI PASZKOWSKIEJ

Zygmunt Kmita wpłaca 3 zł. na fundusz im. Marji Paszkowskiej, powołując ob. Stanisławę Centkiewiczową i ob. Eugenjusza Andrycza do zapłacenia takiej samej sumy.

Ob. **Paulina Kmitowa** składa zł. 3, wzywając ob. Marję Hirszową oraz ob. Eugenję Kołodziejską do złożenia takiej samej sumy.

P. Salomea Perl Goldman składa 3 zł.

Robotnicy popierajcie swoje pismo!

HUMOR ZAGRANICZNY

WOJNA DOMOWA W CHINACH

Wcale wygodne położenie: i Anglja daje i bolszewik płaci.

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

Łódź

MISTRZOSTWA SZACHOWE.

Wczoraj zakończony tu został turniej o mistrzostwo polskiego Związku Szachowego. Pierwszą nagrodę i tytuł mistrza Polskiego Związku Szachowego otrzymał Feinmesser (Warszawa), zdobywając 9½ punktów, drugie—Appel (Warszawa) 8 punkt. Na 3, 4 i 5 miejscu stoją: Towbin (Warszawa), Barin (Białystok) i Reisner (Warszawa) po 7 punkt.

Tczew

POŻAR W POCIĄGU.

Wczoraj wydarzyła się tu katastrofa pożaru w niemieckim pociągu tranzytowym, który przybył na dworzec tczewski z transportem bydła z Królewca. Oto dzięki nieostrożności dozorcy, który rzucił na słomę żarzący się papieros, mimo energicznej akcji ratunkowej, spłonął wagon, załadowany bydłem. Cztery krowy spaliły się na węgiel, pięć zaś straszliwie oparzonych, musiano dobić w rzeźni.

Rohatyn (Małop. wschod.)

ARESZTOWANIE 2 UCZNIÓW GIMNAZJALNYCH.

W Rohatynie aresztowano dwuch uczniów gimnazjalnych: Iwana Bojkiewicza i Dmytra Tysana, oskarżonych o to, iż usiłowali zorganizować w gimnazjum bojówkę terorystyczno - komunistyczną. Obu aresztowanych odstawiono do więzienia sądu okręgowego w Brzeżanach.

Powiat Sokołowski

BARBARZYŃSKI OBJAW CIEMNOTY.

Osada Mołożew w powiecie sokołowskim stała się widownią niesłychanego zajścia.

Miejscowy nauczyciel Sawicki założył sobie niedawno radjo. Wskutek długotrwałej niepogody zaczęły krążyć wśród chłopów wieści, o szkodliwych skutkach radja, które ściąga deszcze i sprowadza nieurodzaj.

Wzburzenie chłopstwa doszło do tego stopnia, że ostatniej niedzieli po nabożeństwie uzbroiło się kilkudziesięciu chłopów w kłonice i ruszyli wyprawą celem rozbicia piekielnej maszyny. Chłopi wtargnęli do mieszkania Sawickiego, pobili go do krwi, a następnie zerwali antenę i rozbili doszczętnie aparat radjowy.

Toruń

SKASOWANIE WYROKU SĄDU OKRĘGOWEGO.

Onegdaj ogłoszony tu został wyrok sądu apelacyjnego, kasujący wyrok toruńskiego sądu okręgowego w procesach karnych, wytoczonych „Słowu Pomorskiemu" przez prokuratora, na wniosek gen. Berbeckiego. Sąd apelacyjny zniósł wyrok sądu okręgowego, który opiewał na jeden rok więzienia dla red. Wojdera i na trzy tygodnie więzienia dla red. Borowskiego. Obie sprawy zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia sądowi okręgowemu, w nowym komplecie sądowym.

Kraków

BURZA GRADOWA.

Onegdaj w późnych godzinach popołudniowych, przeszła nad Krakowem burza gradowa, która wyrządziła znaczne szkody w plantacjach i ogrodach miejskich.

Wilno

ARESZTOWANIE SZPIEGÓW.

A.W. donosi: W rejonie strażnicy Okowicze, na pograniczu sowieckiem, patrol KOP zatrzymał dwuch szpiegów sowieckich, Szalewa i Balwedę, którzy wałęsali się po pograniczu i rozpytywali żołnierzy o stan liczbowy KOP. i inne wiadomości dotyczące spraw wojskowych.

Sokal

TRAGICZNY OBCHÓD 3 MAJA.

Z Sokala donoszą, że podczas uroczystego przedstawienia w dn. 3 maja komedji Siedleckiego „Spadkobiercy", w czasie III aktu, dostał na scenie ataku apopleksji jeden z grających amatorów, sędzia Tadeusz Mossoczy. Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej, Mossoczy zmarł na miejscu.

Mossoczy chorował od dłuższego czasu na serce; atak apoplektyczny został spowodowany emocjami związanemi z kreowaniem roli na przedstawieniu.

Bitków

WIEC P. P. S.

Staraniem miejscowego komitetu PPS w Bitkowie odbył się niedawno w sali Zw. zawodowych w Bitkowie imponujący wiec.

W szczelnie wypełnionej sali tow. Wulczakowa zagaiła wiec oraz powitała tow. posła Józefa Oktawca.

Tow. poseł Oktawiec w swem 2-godzinnem przemówieniu przedstawił obecną sytuację polityczną i gospodarczą.

W dyskusji przemawiali tow. tow. Delimata, Sagała, Hrebennik, Sidor i inni. Po obszernej dyskusji odczytano zgromadzonym rezolucję, domagającą się objęcia ubezpieczeniem na wypadek śmierci pracowników umysłowych i zaniechania tworzenia dla nich odrębnych zakładów; wprowadzenia faktycznego ubezpieczenia na wypadek bezrobocia i scalenia go z działami innych rodzajów ubezp. społ.; przyznania czynnego prawa wyborczego po ukończeniu 20 roku życia, a biernego po ukończeniu 24 roku życia; zrównanie świadczeń ubezpieczeniowych inwalidzkich i na starość ze świadczeniami na wypadek choroby itd.

Rezolucja została jednogłośnie uchwalona. Przewodniczył na wiecu tow. Szary.

Wiec zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

R. W.

RUCH ROBOTNICZY

UDZIAŁ PRAC. UMYSŁOWYCH W MIĘDZ. KONFERENCJI PRACY.

Na międzynarodową konferencję pracy w Genewie wyjedzie ze strony Polski delegacja złożona z 12 osób.

W Związku z tem Zarząd Zw. prac. umysłowych został przyjęty przez p. min. pracy, d-ra Jurkiewicza, któremu złożył memorjał w sprawie uzupełnienia delegacji przez przedstawiciela Zw. pracowników umysłowych. Minister pracy przychylił się do tego życzenia.

Jak nas informują, ze strony tego Zw. weźmie udział w delegacji p. Eugenja Waśniewska, członek zarządu Zw. prac. umysłowych, oraz przewodnicząca Zw. kobiet pracujących w przemyśle i handlu.

BARONI WĘGLOWI NIE USTĘPUJĄ.

W uzupełnieniu notatki w „Robotniku", otrzymujemy następujący komunikat z Centr. Zw. Górników:

Jak wiadomo, kapitaliści węglowi na konferencji z dnia 15 kwietnia r. b. oświadczyli przedstawicielom Centr. Zw. Górników, że wysunięte w marcu żądania w całej pełni podtrzymują i stawiają dodatkowe żądanie obniżenia płac od 1 maja o 8 proc. Przedstawiciele Centr. Zw. Górników wobec tak prowokującego stanowiska przemysłowców, oświadczyli, że na temat obniżki płac, jak również dalszych żądań przemysłowców, dyskusji prowadzić nie mogą, albowiem nie zgodzą się na jakiekolwiek ustępstwa z obecnych warunków pracy i płacy. Przeciwnie — domagać się muszą podwyższenia płac przynajmniej tym robotnikom, którzy najmniej zarabiają.

W dn. 27 kwietnia odbyła się ponowna konferencja między przedstawicielami Centr. Zw. Górników, a Radą Zjazdu Przemysłowców Górniczych, zwołana przez przedstawiciela rządu, Insp. Gallota. Na konferencji tej zarówno przedstawiciele Rady Zjazdu, jak i przedstawiciele Centr. Zw. Górników, podtrzymywali w całej pełni swoje pierwotne stanowiska. Po dłuższej dyskusji zgodzono się na wniosek przedstawiciela rządu, aby pozostawić na miesiąc kwiecień dotychczasową umowę bez zmiany, a wysunięte przez przemysłowców żądania z marca traktować razem z żądaniem ostatnio wysuniętej podwyżki płac.

O CZAS PRACY W ZAKŁADACH FRYZJERSKICH.

Związek pracowników zakładów fryzjerskich w Warszawie zwrócił się do okręgowego Inspektora pracy z prośbą o interwencję w sprawie ustalenia w tych zakładach godzin pracy, które są obecnie różne. W sprawie tej odbędzie się niebawem konferencja zainteresowanych czynników.

Grodno

GROŹBA STRAJKU ROBOTNIKÓW MIEJSKICH.

Pomimo zlikwidowania na początku kwietnia strajku rob. miejskich w Grodnie, na podstawie pozostawienia stanu posiadania rob. zatrudnionym przez Magistrat Grodna, zatarg nie został załatwiony, gdyż Magistrat m. Grodna z p. Rogalewiczem, prezydentem miasta na czele, uporczywie żąda zmniejszenia zarobków robotniczych o 30—35%.

Robotnicy i ich organizacja zawodowa — Związek prac. inst. użyt. publ. — nie mogą się, oczywiście, zgodzić na obniżenie zarobków, ustalonych od kilku lat i to w chwili wzrastającej drożyzny. Dlatego też Grodnu grozi ponownie strajk elektrowni, wodociągu, szpitali, rzeźni itp. tylko dlatego, że Magistrat nie chce czy nie może zrozumieć, że kosztem obniżenia poziomu życiowego robotników nie można w kulturalnem państwie sanować budżetu miejskiego.

W sprawie tej interwenjował w dniu wczorajszym u głównego inspektora pracy, p. Klotta, sekretarz gen. Związku, tow. Gonerko. P. Klott natychmiast, drogą telefoniczną, polecił Okręgowemu Inspektorowi Pracy w Białymstoku interwenjować u wojewody białostockiego, przyczem zaznaczył, że Min. Pracy stoi na stanowisku utrzymania dotychczasowych płac, zwłaszcza, że rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30-go grudnia 1924 r. nie wymaga dostosowania płac robotników przedsiębiorstw miejskich do płac pracowników państwowych, a przez to — do obniżenia zarobków, które w obecnej chwili wynoszą dla wykwalifikowanych robotników w Grodnie 300—350 zł. miesięcznie.

W razie, gdyby interwencja Min. Pracy spełzła na niczem, w najbliższych dniach wybuchnie strajk, o czem definitywnie zadecyduje walne zebranie robotników miejskich w Grodnie, na które wyjeżdża, z ramienia Centralnego Związku, tow. Gonerko.

ZE STOW. B. WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH

Komisja Historyczno-Archiwalna Stow. b. więźniów politycznych, przystępując do gromadzenia materjałów do dziejów ruchu rewolucyjnego w b. zaborze rosyjskim, prosi towarzyszów i obywateli o dostarczanie wszelkich wartościowych informacji w tym zakresie, pod adresem: Leszno 53, Stowarzyszenie b więźniów politycznych, Komisja historyczno - archiwalna.

***

Komisja Historyczno-Archiwalna Stow. b. więźniów politycznych, uważając za pilne zadanie roztoczenia opieki nad grobami rewolucjonistów polskich, którzy polegli lub ucierpieli w walce o wolność, uprasza członków rodzin, względnie innych towarzyszów lub obywateli, którzy posiadają wiadomości o tem, gdzie się te groby znajdują i w jakim są stanie, o dostarczenie wiadomości pod adresem: Leszno 53. Stowarzyszenie b. więźniów politycznych, Komisja historyczno-archiwalna.

WYNIKI MINISTERJALNEJ LUSTRACJI SZPITALI SPOŁECZNYCH

Min. spraw wewnętrznych zarządziło lustrację szpitali miejskich w Warszawie. Lustracja ta doprowadziła do stwierdzenia całego szeregu braków w szpitalnictwie stołecznem.

W wyniku lustracji M. S. W. zaleciło obecnie magistratowi, uwzględniając naglące potrzeby poszczególnych szpitali i możliwość ich rychłego zaspokojenia, wykonanie m. in. następujących zarządzeń:

1) należy usunąć stałe nadmierne przepełnienie poszczególnych zakładów, rozmieszczając chorych równomiernie na odpowiednich oddziałach wszystkich szpitali;

2) należy zabezpieczyć należyte odżywianie chorych w szpitalach;

3) dać chorym możliwe warunki w zakresie higjeny osobistej;

4) wobec położenia szpitali w najludniejszych dzielnicach, okna ich winny być osiatkowane;

5) należy uporządkować sprawę mieszkań dla służby szpitalnej. Zamieszkiwanie jej na salach chorych lub obok, w najbliższym sąsiedztwie, jest absolutnie niedopuszczalne;

6) poddać rewizji wysokość opłat szpitalnych oraz dodatkowych opłat za wszelkie badania i zabiegi wobec tego, że są one zbyt wysokie.

M. S. W. zaznacza, że usunięcia tych braków będzie żądało od magistratu w jaknajkrótszym czasie.

TOWARZYSZE!

Pamiętajcie o Zlocie Młodzieży Robotniczej, który odbędzie się dn. 5 i 6 czerwca b. r. w Warszawie.

Przygotowujcie się do Zlotu. Do dnia 5-go maja bież. r. należy nadesłać zgłoszenia zespołów, które chcą wziąć udział w popisach zlotowych, a do dn. 10 mają zgłoszenia ilości towarzyszów, którzy z danej miejscowości przyjadą na Zlot. Zgłoszenia kierować: Warszawa, Warecka 7, Komitet Centralny Organ. Młodz. T. U. R. (lub Z. R. S. S.).

ECHA AKADEMJI DZIECIĘCEJ

Dla uzupełnienia sprawozdania z Akademji dziecięcej w dn. 1 Maja, nadmieniamy, że w przedstawieniu brały udział dzieci z Zakładu Wychowawczego w Czerniakowie, oraz z 3 Ognisk na Ochocie i 2 na Woli. Akcją Ognisk kierowały tow. Borowiczową przy wydatnej pomocy wychowawczyni p. Luidorówny i ob. Pożaryska; akcją zaś dzieci z Zakładu — kierowniczka p. Wiśniewska, oraz wychowawczynie pp. Tiachonówna i Borowska.

Na uwagę zasługuje głównie samodzielna, twórcza praca w każdej dziedzinie; od obrazków scenicznych począwszy a skończywszy na kostjumach, których techniczne wykonanie powierzono nauczycielce ob. Zielińskiej.

Tańce rytmiczne były ułożone przez tow. Kopcińską i odtworzone pod jej kierownictwem.

***

PODZIĘKOWANIE.

Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci składa niniejszem serdeczne podziękowanie za udział w 1-szo Majowej Akademji dziecięcej: Orkiestrze Zw. Tramwajarzy, Chórowi Koła T. U. R. „Jerozolima", pod dyr. tow. Zyglera, Sekcji dramatycznej Koła T. U. R. „Śródmieście", oraz pp. Pożaryskiej i dr. Kielskiemu za akompanjament.

Również serdeczne podziękowanie składa pracownikom teatru Letniego za bezinteresowną pomoc techniczną podczas Akademji.

EGZEKUCJA BEZ ROZLEWU KRWI

Egzekucja bez rozlewu krwi. Egzekucja na wesoło. Takiej jeszcze nigdzie nie było. Odbędzie się jednak w nadchodzącą niedzielę w stolicy Polski. Będzie to "egzekucja ciemnoty". Egzekucja, nie wzbudzająca niczyjego współczucia, a powszechne zainteresowanie.

Przygotowania do niej są już na ukończeniu. Egzekucję poprzedzi pochód, wiodący skazańca - ciemnotę na miejsce kaźni. W pochodzie będą upostaciowane różne instytucje oświatowe.

Pochód rozpocznie się o godz. 11 i pół z rogu ulicy Kapucyńskiej i Miodowej i przeciągnie Senatorską, Placem Zamkowym, Krakowskiem Przedmieściem, Nowym Światem i tak dalej aż do Bagateli, gdzie się rozwiąże.

WIELKI WIEC OŚWIATOWY

W walce o nowy ustrój szkolny społeczeństwo zdobyć się winno na jednolity, zwarty front wobec zakusów i starań ludzi, którzy pragną najszersze masy obywateli wepchnąć w przepaść ciemnoty.

Zdrowy ogół społeczeństwa domagać się musi wysoko zorganizowanej 7-klasowej szkoły powszechnej, licznych i dobrych szkół zawodowych, oraz 5-letniej szkoły średniej, dostępnej dla wszystkich zdolnych, bez uwagi na stan majątkowy, pochodzenie i stanowisko społeczne.

Postulaty te postawi **wielki wiec oświatowy,** organizowany w dn. 8 maja b. r. o godz. 10 rano w Cyrku (Ordynacka 1).

Towarzysze i Obywatele, stawcie się licznie!

Komitet organizacyjny wiecu stanowią: Zrzeszenie Rodzicielskie, Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Tow. Uniwersytetu Robotniczego, Tow. Klubów Kobiet Pracujących, Warszawska Rada Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Naucz. Szkół Średnich, Związek Nauczycieli Przedszkoli, Zawodowe Zrzeszenie Nauczycieli Szkół Powsz. Rzpl. Pol., Związek Zawodowy Naucz. Żydowskich Szkół Średnich w Polsce, Rada Rodzicielska Gimnazjów Związkowych, Instytut Oświaty i Kultury im. Staszica.

Z ŻYCIA PARTJI

Warszawski Komitet Powiatowy P. P. S. W piątek, o godz. 17 min. 30 odbędzie się posiedzenie Komitetu (Leszczyńska 6).

O. K. R. Warszawa-Podmiejska. Konferencja okręgowa wyznaczona na 8 maja zostaje odłożona, ze względu na posiedzenie Rady Naczelnej. Organizacje miejscowe zostaną zawiadomione o następnym terminie.

W piątek, dn. 6 b. m.

Dzielnica Powiśle o godz. 6 w lokalu, Solec 68, odbędzie się posiedzenie komitetu, oraz o godz. 7 ogólne zebranie członków dzielnicy, na którem tow. Kowalew wygłosi referat polityczny.

Powązki. O godz. 7 w lokalu dzielnicy, Okopowa 30 m. 16, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Dzielnica Praska. O godz. 7 wiecz. w lokalu dzielnicy, Brukowa 29, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Dzielnica Jerozolimska. O godz. 7 w lokalu dzielnicy (Chłodna 41) odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Czerniaków o godz. 7 Solec 67 -- ogólne zebranie członków dzielnicy.

Koło Gazowni „Wola" o g. 7 (Wolska 44) — odbędzie się zebranie Koła.

Dzielnica Wola-Czyste. W piątek, dnia 6 b. m. o godz. 7 w lokalu Wolska 44, odbędzie się nadzwyczajne przedwyborcze ogólne zebranie członków dzielnicy.

Dzielnica Wola o godz. 6 wiecz. zebranie komitetu dzielnicowego, o godz. 7 wiecz. zebranie wszystkich członków i kół.

W niedzielę, dnia 8 b. m.

Dzielnica Śródmiejska o godz. 11 rano w lokalu OKR. (Al. Jerozolimskie 6), odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Komitet dzielnicy Śródmiejskiej (Al. Jerozolimskie 6) niniejszym komunikuje, iż sekretarjat dzielnicy czynny jest codziennie od godz. 7 do 10 wiecz.

Ruch młodzieży

Z. N. M. S. Dziś, dnia 6 b. m. o godz. 7 w. w lokalu T. U. R., Aleje Jerozolimskie 6, odbędzie się II sesja Walnego Zebrania Środowiska Warszawskiego Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej. Na porządku dziennym: 1) wybory zarządu, 2) Zlot młodzieży robotniczej w Warszawie. 3) Wybory do N. K. A., 4) Wycieczkę socjalistów Łotewskich do Polski.

WIECZORNICA AKADEMICKA.

Dnia 7 maja, o godz. 10 wiecz., w lokalu Tow. Artyst., Trębacka Nr. 10, Zw. Niez. Młodz. Socjal. urządza Wieczornicę Artystyczną.

Gospodarzami honorowymi raczyli zostać tow. tow.: wice marszałek Sejmu **Ignacy Daszyński, Stanisławowa Benklowa, Celina Kempnerówna, Alfredowa Kriegerowa,** sen. Dorota Kłuszyńska, **Mieczysławowa Niedziałkowska,, Adamowa Pragierowa,** pos. **Zofja Praussowa, Jadwiga Sochacka, Henrykowa Stifelmanowa, Andrzejowa Strugowa,** mec. **Stanisław Benkiel,** pos. **Kazimierz Czapiński,** dr. **Alfred Krieger,** pos. **Mieczysław Niedziałkowski,** pos. **Adam Pragier,** sen. **Stanisław Posner,** inż. **Henryk Stifelman, Andrzej Strug,** red. **Jerzy Szapiro.**

Zaproszenia nabywać można u gospodarzy.

Ruch kult.-oświatowy.

DO FINLANDJI, ŁOTWY I ESTONJI.

Wycieczka T. U. R.

Zarząd Główny TUR urządza pomiędzy 15 czerwca a 1 lipca b. r. wycieczkę do Finlandji, Łotwy i Estonji. Wycieczka trwać będzie od 10—12 dni; zwiedzi Rygę, Tallin (Rewel), Helsingfors, pozna wieś Estonji i Finlandji Koszty ogólne wyniosą 200 zł. od osoby; 50 zł. wpłacać należy do dnia 20 maja najpóźniej; resztę przed 5 czerwca. Przy zgłoszeniach pierwszeństwo mają członkowie TUR i bratnich organizacji. Kierownictwo wycieczki spoczywa w doświadczonych rękach tow. posła K. Czapińskiego.

Informacji szczegółowych udziela Sekretarjat Generalny TUR w Warszawie, ul. Czerwonego Krzyża 20, dom Z.Z.K., tel. 325-03, tylko od godz. 5—7-ej.

Redakcja „Przyjaciela Dzieci" przyjmuje w czwartki i soboty od 6 — 7 (w redakcji „Robotnika" Warecka 7). Rękopisów redakcja nie zwraca.

KRONIKA

STAN POGODY

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 19°7, najniższa 13°8. W Zakopanem rano padał deszcz, temperatura wynosiła 13°.

Przypuszczalny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: na wschodzie i północnym wschodzie jeszcze pochmurno i zanikające deszcze. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie. Na całym pozostałym obszarze — zachmurzenie umiarkowane, skłonność do burz, słabe wiatry miejscowe. W całym kraju ciepło.

Kurs fotografji dla początkujących amatorów organizuje Polskie Towarzystwo Miłośników Fotografji, Czackiego 3/5, m. 30 tel. 56-34, z dn. 6.V b. r.

Rzadki jubileusz pilota. Pilot cywilny Polskiej Linji Lotniczej, Klemens Długaszewski, w dniu 15 kwietnia r. b., prowadząc samolot na linji Warszawa - Wiedeń, przekroczył 250.000 kilometr, które dotychczas przebył w powietrzu w służbie komunikacyjnej. Pilot Długaszewski jest po pilocie Burzyńskim drugim pilotem w Polsce, a jednym z niewielu na świecie, który tę olbrzymią przestrzeń, równającą się nieomal przejażdżce na księżyc, lub przeszło 5-ciu podróżom dookoła kuli ziemskiej przebył w locie.

Rekord osiągnięty przez pilota Długaszewskiego świadczy jaknajbardziej dodatnio o bezpieczeństwie i organizacji naszej powietrznej sieci komunikacyjnej.

Zabawa w Parku Zygmuntowskim. Staraniem teatru Żołniersko - Ludowego „Scena Polska" odbędzie się w niedzielę, dnia 8.V o godz. 2-ej popoł. zabawa w parku Zygmuntowskim na Pradze dla żołnierzy i publiczności. Podczas zabawy odbędzie się przedstawienie teatralne, przyczem śpiew, tańce, orkiestra wojskowa, radjo, różne gry i popisy sportowe oraz inne ciekawe atrakcje wypełnią obfity program zabawy.

Komenda Miasta udzieliła zezwolenia na wzięcie udziału osobom wojskowym. Osiągnięte fundusze przeznaczone zostaną na urządzenie przedstawień w oddziałach Korp. Ochr. Pogr.

Zakończenie Walnego Zebrania Tow. Bratniej Pomocy. W sobotę, dn. 7 maja r. b. o godz. 18-tej w Auli Uniwersytetu odbędzie się dokończenie tegorocznego Walnego Zebrania T-wa Bratnia Pomoc S. U. W.

Na porządku dziennym następujące sprawy: 1) wybór delegatów do Rady C. A. B. P., 2) zmiany statutowe, 3) wolne wnioski.

Odczyty uczonego francuskiego. W sobotę dnia 7-go maja przyjeżdża do Warszawy, na zaproszenie Polskiego Tow. Fizycznego, znakomity uczony francuski p. Paweł Langevin, profesor słynnego Collège de France w Paryżu.

Profesor Langevin wygłosi w Towarzystwie Fizycznem (Zakład Fizyczny Uniwersytetu, Hoża 69) dwa następujące odczyty:

1) W poniedziałek dn. 9 maja r. b. o godz. 7.45 p.p. punktualnie: „L'Equilibre entre la matière et le rayonnement".

2) We środę, dn. 11 maja r. b. o godz. 5.45 p.p. punktualnie: „Les théories modernes du magnétisme".

Profesor Langevin jest jednym z najwybitniejszych fizyków doby obecnej. Odznaczył się cennemi pracami zarówno teoretycznemi jak i doświadczalnemi z różnych dziedzin fizyki. Prace jego teoretyczne z dziedziny magnetyzmu stały się już klasycznemi. Ostatnio prof. Langevin prowadził bardzo ciekawe badania nad falami utradźwiękowemi, które znalazły ciekawe zastosowanie praktyczne w żegludze.

Zarząd Komisji Międzyzwiązkowej Kulturalno - Artystycznej zawiadamia niniejszem członków, iż najbliższe przedstawienia ulgowe w maju odbędą się dn. 10-go „Panna Marcelina" (t. Letni), 12 „Adrjanna Lecouvreur" (t. Polski), 13-go „Farys" (t. Narodowy), 17 i 23-go „Nie trzeba się niczemu dziwić" (t. Mały).

Bilety na powyższe przedstawienia oraz kartki do kin wydaje Biuro K. M. K. A. rano od godz. 10.30 — 12 i od 5—8 w. (ul. Chmielna 49).

Z sądów.

TRUP W WALIZIE.

7-my dzień procesu.

Wczorajsze posiedzenie sądu zajęły całkowicie repliki obrońców i powodów cywilnych. Kolejno przemawiali adw. adw. Berland, Okręt, Paschalski, Ruff i Ettinger.

Na zapytanie przewodniczącego, co osk. ma do powiedzenia w ostatniem słowie, Królikowski wzniósł do góry 2 palce i oświadczył mocnym głosem: „przysięgam, że jestem niewinny".

Wyrok ogłoszony zostanie w sobotę.

I. K.

O zamordowanie prezydenta m. Łodzi.

W Łodzi rozpoczął się wczoraj sąd doraźny w sprawie zamordowania prezydenta Cynarskiego. Na ławie oskarżonych znajdują się Wałaszczyk i Rydzewski.

Powołano zgórą 30 świadków.

Oskarżony Wałaszczyk przyznał się do winy, natomiast Rydzewski wypiera się jakiegokolwiek udziału w zbrodni.

WYPADKI

TRAGEDJA URZĘDNIKA.

W mieszkaniu własnem, przy ul. Skierniewickiej Nr. 33, wystrzałem z rewolweru w prawą skroń, usiłował pozbawić się życia 27-letni Kazimierz Betchel, urzędnik Państwowego Monopolu Spirytusowego. Pogotowie przewiozło desperata w stanie ciężkim do szpitala żydowskiego. Przyczyna samobójstwa — silny rozstrój nerwowy.

SAMOBÓJSTWO STUDENTKI.

W domu Nr. 6 przy ul. Kupieckiej pozbawiła się życia przez zatrucie się gazem świetlnym, 20-letnia Lula Turkieltaubówna, studentka Politechniki. Przyczyna samobójstwa — silny rozstrój nerwowy.

STARZEC POD SAMOCHODEM.

Przy ul. Freta, przed domem Nr. 46, samochód Nr. 34 przejechał Wincentego Łukowskiego, lat 79 (Freta Nr. 46). Szofer zwiększył szybkość samochodu i zbiegł. Starca umieszczono w szpitalu Dz. Jezus.

PRZY PRACY.

W Warsztatach kolejowych na dworcu Wschodnim, robotnik, 27-letni Feliks Daniec (Targowa 15), ślusarz, w czasie kucia rozpalonego żelaza, został ugodzony odłamkiem w prawe oko. Poszwankowanego przewieziono do szpitala kolejowego św. Wojciecha.

— Przy ul. Smoczej 38, podczas pracy obciął sobie siekierą palec lewej ręki żołnierz W. P., 22-letni Jan Malik. Pierwszej pomocy nieszczęsnemu udzielił na miejscu lekarz Pogotowia.

SAMOBÓJSTWO.

Jan Cieślikowski, kupiec, zamieszkały przy ul. Marszałkowskiej Nr. 143, który w mieszkaniu własnem napił się esencji octowej, zmarł w szpitalu Dz. Jezus.

WYPADEK TRAMWAJOWY.

Na ul. Powązkowskiej przed domem Nr. 12, student, 22-letni Mieczysław Perski (Dzika 76), wskakując do tramwaju linji Nr. 8, potknął się i upadł tak niefortunnie, że dostał się pod koła, które zmiażdżyły mu lewą stopę, oraz doznał złamania kości prawego podudzia. Lekarz Pogotowia, po nałożeniu opatrunku, przewiózł nieszczęśliwego do szpitala Dz. Jezus.

PRZEJECHANIE.

Na Krak.-Przedm. przed Kopernikiem, został przejechany przez dorożkę konną, przebiegający przez jezdnię 19-letni Roman Ryżow, goniec (Marjenszadt 7). Ogólnie potłuczonego chłopca przewiozło Pogotowie do szpitala św. Rocha.

Z Teatrów świetlnych

STYLOWY. — „Ubóstwiany sfinks".

Ameryka lubi obecnie tworzyć obrazy na tle życia rosyjskiego. Nieokiełznany pierwotny temperament rosyjskiej arystokracji nieco egzotyczne wnętrza, „trojki", hulanki — podobają się amerykanom jako coś, co jest tak bardzo różne od zdrowego spartańskiego ich ducha.

„Ubóstwiany sfinks" jest obrazem dość przeciętnym, mimo, iż cieszy się szalonym wprost powodzeniem. Bohaterem jest książę — awanturniczy despota — bohaterką, dumna wdowa po jakimś angielskim ambasadorze. Całą intrygę stanowi zdobywanie łask pięknej pani przez awanturniczego rycerza — uwieńczone, ma się rozumieć pomyślnym rezultatem. Całość jest dość banalna. Kilka scen z restauracji, pojedynek i bal, sleeping, trochę erotyzmu, trochę śmiechu.

Nad program komedyjka — wykonana rysunkami — bardzo dobra.

Apollo. „Uśmiech losu".
Stylowy. „Ubóstwiany sfinks".
Komedja. „Księżniczka szelmutka".
Splendid. „Uśmiech losu".
Filharmonja. „Ta, która odmówić nie może".
Wodewil. „Dzwonnik z Notre Dame".
Palace. „U'miech losu".
Pan i Corso. „Noce szału".
Casino. „Dziewczyna z dancingu".
Światowid. „Wielka Parada".
Colosseum. „Niewinne Grzesznice".
Kinematograf miejski. „Granica w płomieniach".

Z GIEŁDY

Warszawa, dnia 5 maja

Waluty i dewizy.

Dolar Stan. Zjedn. 8.92. Belgja 124,40 Holandja 358.00. Londyn 43,40. Paryż 35,05 Praga 26,50. Szwajcarja 172.05. Włochy 47.19 Wiedeń 125,92½. Nowy Jork 8.93.

Papiery procentowe.

8% L. Z. Państw. Banku Roln. 92.00. 8% L.Z. Banku Gosp. Kraj. 92,00. 10% Poż. kolej. 103,00.—. 5% Państw. Poż. Konwersyjna 67,00 8% L. Z. Warszawy 81.00—81.50 81.75 5% L. Z. Warszawy 69,50 — 69.75 — 61,00 — 4½% L. Z. Warsz. 63.75—63,50 6% Poż. dol. 85.25 (zł. 759.00). 8% Poż. konwersyjna. 99.00 4½% L. Z. ziem. 65.25—64.75 — 62.50 — — — 5% L. Z. Warsz. 69.50 — 68.50 6% Oblig. Warsz. 1915—16 r. 36.00—.— Premjówka 53.50 54.75

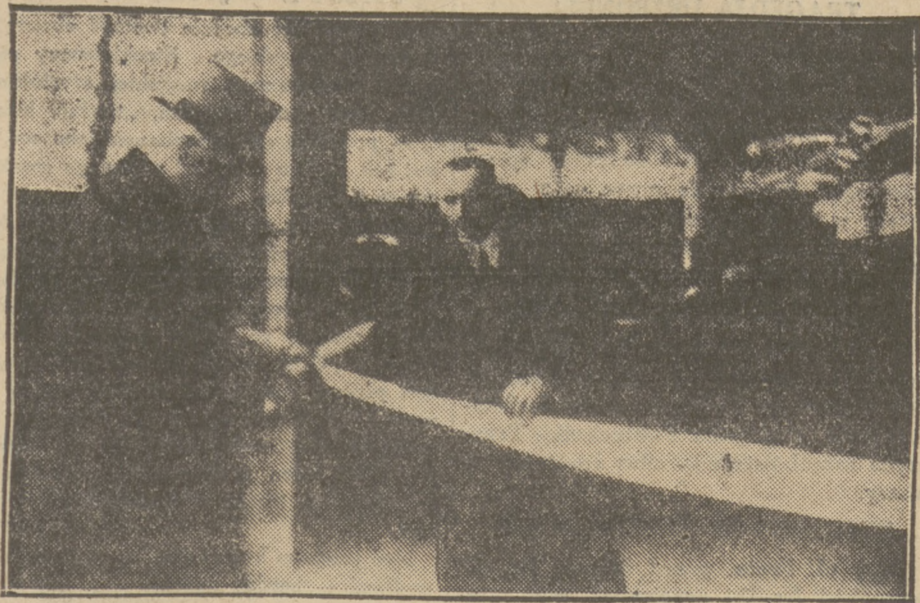
Akcje.

Bank Polski 164,00—161,00. — Bank Dyskontowy 134,00. Bank Tow. Spółdz. —,—. Bank Zachodni 5,40. Bank Zjedn. Ziem Pol. 4,20. Bank Zw.Sp.Zarobk. 97,00 96,50 Kijewski. 97.00. Siła 115.00 Chodorów 116,00 Czersk 1,27 Gosławice 81,00 Cukier 6.40—6.50 Łazy 0,50. Wysoka 150,09. Nobel 6,15. Węgiel 128,00—124,00. Firlej 65,00 Cegielski 50,00 — 53,00 Lilpop 34.50—32.50 Modrzejów 12.50. Norblin 190.00 Ostrowiec 89,50 90.00, 86.25. Rudzki 2.17 2,10 Starachowice 4,80—4,95—4,75 Zieleniewski 23.50. Zawiercie 42,00 Żyrardów 20,50 Puls 7.81—8.00. Spiess 93.00——.—. Michałów 0.90 Ortwein 0.68. Spirytus 3.80—3.85. Haberbusch 150,00 Żegluga 0,39—0.42 Spirytus 4,40—4.25 Borkowski 3,85—3.80. Bank Handlowy 9.25. Elektryczność 90.00 Częstocice 3.60—3,55. Parowóz 0,92 — 0.95—0.94.

Notowania pozagiełdowe.
z dnia 5-go godz. 10 wiecz.

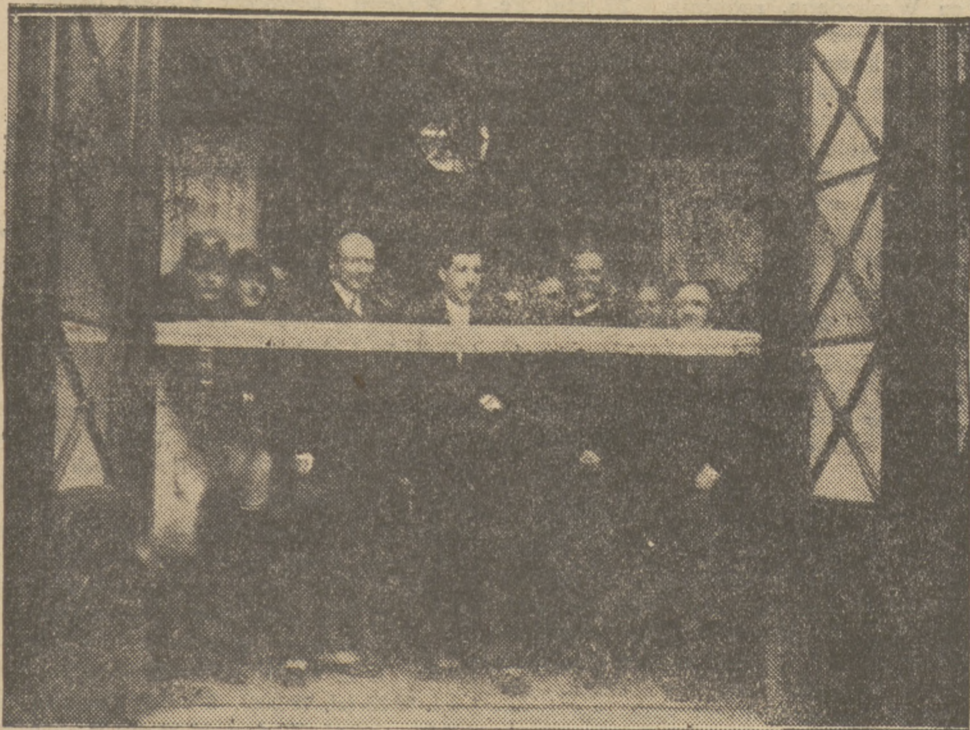
Akcje. Tendencja słabsza. Dolar ameryk. 8.92½, Bank Polski 160.00, Cukier 6.10, Węgiel 124.00, Modrzejów 12.40, Lilpop 32.50, Ostrowiec 88.00, Rudzki 2.85, Starachowice 5.60, Żyrardów 23.00. Rubli 100 złotem 459.

WYSTAWA LOTNICZA W WARSZAWIE

P. Prezydent Mościcki przecina wstęgę na wystawie lotniczej w dn. 2 b. m.

TARGI W POZNANIU

Otwarcie Międzynarodowych Targów w Poznaniu odbyło się w dn. 1 maja przy współudziale przedstawicieli Rządu (od lewej) ministrowie: Zaleski, Kwiatkowski, przecina wstęgę Niezabytowski

ORYGINALNY ZAPIS

Pewien bogaty ziemianin w Courgenay pod Troyes (Francja), celem uczczenia dnia zaślubin swej córki postanowił obdarzyć swą gminę niecodzienną darowizną. Uczynił oto zapis, aby ulice Courgenay były odtąd stale oświetlone lampami elektrycznemi na jego koszt. Należy zaznaczyć, że Courgenay jest małą wioską i nie miało dotąd instalacji elektrycznej. Jednak ofiarodawca obciążył zapis następującemi, trudnemi do zrealizowania warunkami: 1) aby instalacja oświetlenia nie spowodowała żadnego zamieszania w normalnym trybie życia obywateli wioski i 2) aby cała instalacja nie trwała dłużej niż 7 dni.

Przewodniczący gminy, po krótkim namyśle, przyjął te warunki. I faktycznie założenie elektryczności nie trwało dłużej, niż 7 dni i nie zakłóciło spokojnego życia obywateli Courgenay. Od kilku dni ulice wioski są jasno oświetlone, dzięki pożytecznemu w rezultacie kaprysowi obszarnika, który wcale nie myślał, że tak „wpadnie".

KONSERWACJA ORGANIZMU PO ŚMIERCI

Profesor wiedeńskiego uniwersytetu, **dr. Hochstetter,** po długotrwałych doświadczeniach, wynalazł sposób zachowania po śmierci organizmu ludzkiego, zwierzęcego i roślinnego w takich samych naturalnych kształtach i kolorach, jak za życia. Wynalazek ten ma wielkie znaczenie dla anatomji i wywołał olbrzymie zainteresowanie w świecie lekarskim.

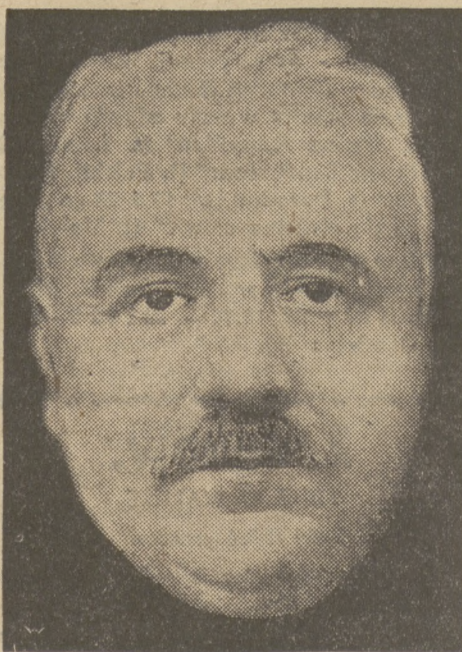
Różne zakłady anatomiczne i muzea wysłały swych delegatów, którzy istotnie stwierdzili łudzące podobieństwo martwych preparatów do istot żywych.

OSIŃSKI

przewodniczący sowieckiej delegacji na konferencji ekonomicznej w w Genewie.

NITTI,

b. prezydent ministrów we Włoszech, przebywający obecnie na emigracji we Francji, ma być pozbawiony obywatelstwa włoskiego przezrząd faszystowski.

Głównym powodem tego kroku mają być wynurzenia Nittiego na temat konfliktu włosko-jugosłowiańskiego.

KLĘSKA POWODZI W AMERYCE

Ulica miasta Little Rock, zalana wodą

W początkach powodzi, kiedy zalew był jeszcze łagodny, przeprawiano się z trudnością z miejsca na miejsce

REKLAMA W TEATRACH SOWIECKICH

Nie mogąc popisać się dostatecznym rozwojem szkolnictwa, bolszewicy wynoszą pod niebiosa nowe teatry sowieckie. Objektywnie trzeba przyznać, że istnieje parę teatrów w Rosji, które stoją na b. wysokim poziomie. Ale obok nich setki teatrów, szczególnie poza Moskwą i Petersburgiem, stoją na b. niskim poziomie kulturalnym i popisują się b. niewybredną reklamą.

Podajemy tutaj parę wzorów reklamy za sowieckim tygodnikiem „Rabis" z 1 marca r. b.

Teatr w Morszańsku ogłasza krótko i węzłowato:

„Podłoga na sali wymyta. Wszelka reklama zbyteczna". Lapidarność tej reklamy nasuwa obraz, jak wygląda teatr sowiecki o... niewymytej podłodze.

Reklama z teatru nowgorodzkiego: „12 lutego 1927 r. wieczór nieprzerwanego ani na chwilę śmiechu! Kto nie zna Fursowa? Niema takiego! Gra on Bastosa miałego! nie potrzebuje specjalnej reklamy! Od 30 lat bawił ze sceny wszystkich, od dziecka do starca! Znają go wszystkie sowiety, galerja i parter, z filmów „Muzułmanka", „Oczy Andrzeja" i „Murzynka Mao". Fursow **daje słowo, że rozśmieszy nawet tego, który przez całe życie ani razu się nie uśmiechnął.** Każdy, kto chce się bawić, musi przyjść do Teatru Październikowej Rewolucji i przekonać się! Podstępnych, którzy zdołali uzyskać bezpłatne karty wstępu i tych, którzy mają słabe nerwy, prosimy, aby zostali w domu".

W taki to sposób teatr sowiecki reklamuje jubileuszowe przedstawienie, mające uczcić 30-lecie pracy scenicznej N. W. Fursowa, w sztuce „Bastos Śmiały".

Z RADJOSTACJI WARSZAWSKIEJ.

SOBOTA.

12.00 Komunikat lotniczo - meteorologiczny. 15.00 — 15.25. Komunikat gospodarczy i meteorologiczny. 15.30 Odczyt dla maturzystów z działu „Historja Powszechna" wygł. prof. Dzwonkowski. 16.00. Odczyt dla maturzystów, dział „Historja Polski" wygł. prof. H. Mościcki. 16.45. II-gi odczyt z cyklu „O wyborze zawodu" p. t. „Zawód rolnika" wygłosi min. T. Łopuszański. 17.15. Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra P. R. **Część I-a.** 1. Oskar Strauss: Uwertura do operetki „Czar walca" wykona orkiestra. 2. Piosenki z operetki „Adieu Mimi" odśpiewa p. K. Niewiarowska. 3. Piosenka japońska — odśpiewa p. K. Dębowski. 4. O. Strauss: Duet z operetki „Perły Kleopatry" wykonają pp. Niewiarowska i Dębowski. 5. a) L. Jessel: „Malomga", intermezzo indyjskie, b) Offenbach: Walc „Perły" — wykona orkiestra. **Część II-a.** 6. Kalman: Potpouri na tematy z operetki „Czardaszka" — wykona orkiestra. 7. Kalman: Dwa duety z 2-go aktu operetki „Marica" wykonają pp. Niewiarowska i K. Dębowski. 8. a) R. Einberg: Słowik i żaby, b) Jan Strauss: Walc „Krew Wiedeńska" — wykona orkiestra. 18.00. Komunikat lotniczo - meteorologiczny. 18.40 — 19.00. Rozmaitości wypowie p. L. Lawiński. 19.00 — 19.25. Odczyt p. t. „Gaz świetlny" wygłosi inż. Porębski. 19.30 — 19.55. Pogawędka z działu „Radjokronika" wygłosi Dr. Marjan Stępowski. 19.55 — 20.15. Komunikat rolniczy. 20.15 — 20.30. Przerwa. Przypuszczalnie komunikaty. 20.30. Koncert wieczorny. Muzyka lekka. 22.00. Komunikaty.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

ZE SPORTU

BACZNOŚĆ!!!

uczestnicy kursu instruktorów Zw. Rob. Stow. Sport.

Uczestnicy kursu instruktorów Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych mają się stawić w sobotę lub w niedzielę wprost z dworca na boisko R. K. S. „Skry" (Okopowa 43-47).

MISTRZOSTWA P. Z. P. N-u

W WILNIE:

W ubiegłą sobotę i niedzielę zostały rozegrane w Wilnie dwa spotkania z cyklu gier o mistrz. Wil. OZPN, a mianowicie:

Makabi-Wilja 2 : 1. Nieoczekiwane zwycięstwo drużyny żydowskiej, która, trzeba przyznać, wygrała zasłużenie, dając z siebie wszystko.

Ofiarna i ambitna gra Makabi, przy dozie szczęścia, przyniosła jej w plonie dwa punkty w tabeli.

Pogoń-Cresovia 2 : 0 (0 : 0). Groźny dotychczas mistrz Grodna Cresovia zawiodła w zupełności, ulegając dobrze dysponowanej w tym dniu Pogoni w stos. 2 : 0.

W POZNANIU:

Jedyny mecz o mistrzostwo między zespołami **Pogoni i Unji** przyniósł zwycięstwo pierwszej w stosunku 4 : 2.

Unję prześladuje widoczny „pech" w rozgrywkach, dowodem czego ostatnie jej porażki.

W RADOMIU:

R. K. S. - Czarni 1 : 1. Mecz rywalizujących z sobą zespołów Radomia zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 1 : 1. Naogół lepszy R. K. S. któremu powinno przypaść w udziale zwycięstwo.

CZARNI - TEAM POGONI I HASMONEI 3 : 2 (2 : 1).

W spotkaniu towarzyskiem między drużyną „Czarnych", a teamem Pogoni i Hasmonei, złożonym z najlepszych graczy dwuch ostatnich zespołów, zwycięstwo odnieśli pierwsi, w stosunku 3 : 2.

Świadczy to o naprawdę wysokim poziomie piłkarskim Czarnych, którzy dotychczas pozostają w mistrzostwach Ligi niepobici, mając jedynie remisowy wynik ze stołeczną Polonią (1 : 1).

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki
o 8-ej „Borys Godunow"

Narodowy
o 8-ej „Farys"

Letni
o 8-ej „Panna Marcelina"

Teatr Wielki. Dziś „Borys Godunow". Jutro „Traviata".

W niedzielę o 6 popoł. uroczyste misterjum sceniczne „Parsifal".

Teatr Narodowy. „Farys".

W niedzielę popoł. o godz. 3 komedja Perzyńskiego „Uśmiech losu".

Teatr Letni. Dziś „Panna Marcelina".

W niedzielę popoł. po cenach zniżonych „W rajskim ogrodzie".

Teatr Polski. Dziś „Adrjanna Lecouvreur"

W niedzielę o godz. 3 m. 30 „Dzieje grzechu".

Teatr Mały. Dziś „Nie trzeba się niczemu dziwić".

W niedzielę o godz. 12 w poł. po cenach najniższych „Świt, dzień i noc". O godz. 4 popoł. po cenach zniżonych „Azais".

Teatr Ćwiklińskiej i Fertnera. Dziś „Ta, która zwycięża".

W niedzielę o godz. 4 popoł. „Mecenas Bolbec i jego mąż".

Teatr Messal-Niewiarowskiej. Dziś i codziennie operetka Lehara „Ewa".

Teatr Odrodzony (na Pradze). Dziś „Małżeństwo Loli", jutro „Baby" po cenach zniżonych.

W niedzielę o g. 4 po cenach zniżonych „Bezrobocie".

Teatr Qui Pro Quo. Dziś premjera p. t. „Sałatka majowa".

Perskie Oko. Dziś „Warszawa znów się bawi".

Teatr „Olimpja". Nr. 7. „Finis Magistratus".

„Nietoperz". „Ciotka ma głos".

Z Filharmonji. Jutro w piątek odbędzie się recital pianisty Grzegorza Ginzburga, laureata konkursu szopenowskiego. Program zawiera Chopina barkarolę i dwanaście etiud, trzecią sonatę Prokofjewa, trzy etiudy Skrjabina i fantazję Liszta „Don Juan".

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 40, za tekstem gr. 15, komunikaty i nadesłane gr. 60, nekrologi gr. 15, drobne za wyraz gr. 15. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny STANISŁAW DUBOIS. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S. Odbito w druk. „Robotnika", Warecka 7.